

magyar grafika



Főszerkesztő: Matussek-Faludi Viktória
Lapterv: Maczó Péter
Korrektor: Endzsel Ernőné

Szerkesztőbizottság
Maczó Péter, dr. Novotny Erzsébet,
Németh László, Szentendrei Zoltán,
Tóth József

Kiadó
Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület
1114 Budapest, Bartók Béla út 41. fsz. 6.
E-mail: faludi@mgonline.hu
Honlap: www.mgonline.hu
facebook.com/MagyarGrafika
Felelős kiadó: Fábián Endre elnök

Nyomdai előkészítés: Aldus Grafikai Stúdió

Képfeldolgozás: Colorcom Media

Nyomdai kivitelezés:
Centrál Dabasi Nyomda Zrt.
Felelős vezetők:
Szegevári Krisztina, Szentinek Zsolt
Felületnemesítés: Folkem Kft.
Felelős vezető: Kemecei Sándor
Mellékletstancolás: Progresszív Nyomda Kft.
Felelős vezető: Kovács Zoltán

Borítóterv: Voronko Vera

Terjeszti a Papír- és Nyomdaipari
Műszaki Egyesület
Előfizethető online: www.mgonline.hu
Egyes szám ára postázva: 1500 Ft
Éves előfizetés: 8400 Ft+áfa
Megjelenik évente hatszor

Külföldön terjeszti
a Batthyány Kultur-Press Kft.
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
Telefon: +36 1 201 8891
E-mail: batthyany@kultur-press.hu

Hirdetésfelvétel a Magyar Grafika
szerkesztőségében
Telefon: +36 30 520 7857

Index: 25537

HU ISSN 0479-480X

tartalom		
<i>Matussek-Faludi Viktória</i>	Kedves Olvasónk!	3
<i>Matussek-Faludi Viktória</i>	Új vezetők a Central Dabasi Nyomda élén	4
<i>Nyomda-Technika Kft.</i>		
<i>Csapata</i>	Ready 2 Operate symp	8
<i>Dr. Sas Zoltán</i>	Az ipari digitalizáció alapjai	12
<i>Szabó József</i>	Nyomdatermékek másképp	14
<i>Tóth Gábor</i>	Őszi menedzserkonferencia – 2024	19
<i>Makó Gábor</i>	Mitől fáj a vezetők feje, és mi a recept a kezelésre?	21
<i>Dr. Kovács Tamás</i>	Német állami közbeszerzések	22
<i>Kerekes Péter</i>	drupa után – tanárszettel	24
<i>Görgényi-Tóth Pál</i>	Bővíteni kell a tanítandó technológiák körét?	26
<i>Békésy Pál</i>	Sok kérdést már megoldottunk, nem volt soha ilyen jó dolgunk	28
<i>Sántáné Fazekas Tünde</i>	XI. Andor-napi szimpózium Békéscsabán	31
<i>Matussek-Faludi Viktória</i>	A HP inkjet megoldása közepes példányszámú könyvek nyomtatására	32
	Sokoldalú specialitások digitális nyomtatáshoz az Igepától	34
	Antaro ragasztóköti gép	36
	Festékmegtakarítás intelligens rácsozási technológiával	38
	Hogyan szeretheted meg a kis példányszámú megrendeléseket?	43
	P5 X	44
<i>Kiss Nóra</i>	Az autonóm mobil robotok (AMR)	46
<i>Kaposvári Edina</i>	Innovatív könyvkötészet a Meccanotecnica-val	47
<i>Kaposvári Edina</i>	Lundberg Tech hulladékkezelő rendszerek	48
<i>Némethi Botond</i>	Digitalizáció a nyomdaiparban	50
	TPS Colour Kft.	52
	SunChemical nyomdafestékek Magyarországon	53
<i>Padné Szabó Mária</i>	Ex libris kiállítás	54
<i>Matussek-Faludi Viktória</i>	Típonaptár 2025	58
<i>Matussek-Faludi Viktória</i>	Papír karácsonyfadísz tervező verseny	60
	Könyvajánló	67
<i>Maczó Péter</i>	Így készült a naptár	68
<i>Bán Annamária</i>	Vedd komolyan a... szvenvedélyedet	72
	A jövő papírgyára	80

Kedves Olvasónk!

Az adventi időszak nemcsak a várakozásról szól, hanem az elmélyülés, az értékelés és a megújulás lehetőségéről is. Ebben az időszakban a nyomtatott szavak ereje különös hangsúlyt kap: egy könyv, egy vers, vagy akár egy adventi naptár gondolatai segíthetnek lelassítani és a lélek csendjére figyelni. A nyomdaipar szépsége abban rejlik, hogy képes ezeket az időtlen gondolatokat formába önteni, maradandóvá tenni, és így továbbadni generációról generációra.

Az elmúlt évtizedekben a digitális nyomtatás dinamikus fejlődése alapjaiban változtatta meg a nyomdaipart. Miközben korábban elsősorban kis példányszámú munkák esetében tartották gazdaságos megoldásnak, ma már a technológia a mindennapi gyártási folyamatok részévé vált. Ez különösen igaz a testreszabott termékek, például a változó adatnyomtatásra épülő kampányanyagok, az egyedi címkék vagy a személyre szabott csomagolások esetében. Remek példa a Maczó Péter által alkotott Tiponaptár, ami 370 oldalas terjedelmével és 600 db-os példányszámával leggyorsabban és leggazdaságosabban digitális nyomtatással volt kivitelezhető. Az egyedülállóan gazdag tipográfiával tervezett naptár-blokk kivitelezése is remek példa arra, hogy milyen jól működik a digitális nyomtatás és a kézi könyvkötészet házasítása.

A korábban megszokott négy-öt éves technológiai késés a magyar nyomdaipar és a globális trendek között jelentősen lerövidült. Számos olyan technológia, amelyet a drupán mutattak be, már most megjelent Magyarországon. Ajánljuk olvasónknak a „drupa után – tanárszemmel” című összeállítást, amely QR-kódok segítségével bővített tartalommal gazdagítja az élményt.

Immár hagyománnyá vált Grafikarácsony rendezvényünkkel zárjuk az évet. A Papír karácsonyfadísz tervezési verseny legjobb alkotásával kívánunk áldott, békés karácsonyt, szép, meghitt téli estéket és minden jóban bővelkedő 2025-ös esztendőt!

Tisztelettel:

Makarek-Faludi Urszóra
főszerkesztő



Új vezetők a Central Dabasi Nyomda élén

Matusek-Faludi Viktória

A Central Dabasi Nyomda Zrt. új vezérigazgatókat nevezett ki Szegvári Krisztina és Szentinek Zsolt személyében. Erős szakmai háttérrel és kiemelkedő tapasztalattal rendelkező két új vezető vette át az irányítást a gyártási menedzsment és pénzügyi folyamatok területén. Balizs Attila, a leköszönő és a két új vezérigazgató társaságában beszélgettünk.

Szentinek Zsolt több mint két évtizednyi tapasztalatot szerzett egy ofszetnyomdában, ahol szélesebb termékpaletta előállítására volt a feladat, ugyanakkor a könyvgyártás folyamatának postpress része már alvállalkozóval történt.

Milyen különbséget látsz a könyvgyártásra specializálódott Dabasi Nyomda és az előző munkahelyed kihívásai között?

Sz. Zs.: A tradicionális könyvgyártás területén szaktudásban, eszközparkban, munkakultúrában a Dabasi Nyomda nemzetközi szinten kiemelkedő színvonalat képvisel. Ezt támasztják alá a szakmai megmérettetéseken szerzett díjak, elismerések, és a hűséges megrendelői kapcsolatok is. A könyv a legbonyolultabb és legösszetettebb termék a klasszikus értelemben vett nyomdaipari termelésben. Az a szakmai közeg, ahonnan érkeztem, jobbra a reklámpiac igényeit szolgálta ki kevésbé bonyolult munkákkal.

Mi a legnagyobb értéke a nyomdának?

Sz. K.: Nagyon sok kollégánk van, akik évtizedek óta itt dolgoznak a Dabasi Nyomdában, és minden csínját-bínját ismerik a könyvkészítésnek, ami hallatlan nagy értéket képvisel. A nagy szakmai tudásnak és rutinnak köszönhetően nagyon jó reakcióidőkkel dolgozunk, és mindenekelőtt az ügyfél érdekeit, igényeit és elvárásait tartjuk szem előtt és természetesen a folyamatos technológiafejlesztések sem elhanyagolható szempontok.



Hatmillió könyvet készít évente a Dabasi Nyomda. Véleményetek szerint ez a szám tovább növelhető?

Sz. Zs.: A realitások talaján maradván szembe kell néznünk azzal a ténnyel, hogy a nagyüzemi könyvgyártás egy szűkülő piac. A fejlődési, növekedési lehetőséget abban látjuk, hogy magasabb hozzáadott értékű termékek irányába mozdulunk, például emelkedhet a keménytáblás kötetek, igényesebb kivitelt igénylő kötetek aránya.

Sz. K.: A gazdaságosságát szem előtt tartva szeretnénk minőségi és igényes termékportfóliót biztosítani az ügyfeleink számára és biztos munkahelyet teremteni a kollégáinknak. Ehhez az egyik út a folyamatok hatékonyságának növelése.

A könyv mint egyedi tömegtermeléssel készülő termék milyen szemléletmódot követel?

Sz. K.: Pont azért, mert minden termék egyedi, fontos, hogy már a rendelésfelvétel és a tervezés szakaszában olyan adatokkal dolgozhassanak a



a kereskedők, amivel az ügyfél számára technológiailag korrekt és gazdaságos megvalósítási lehetőségeket kínálhatnak. Ezeket az adatokat folyamatosan frissíteni és aktualizálni és a cégen belül minden résztvevő számára elérhetővé kell tenni.

Milyen a szakmai utánpótlás helyzete a nyomdaiparban és Dabason?

Sz. Zs.: A szakmai utánpótlás kérdése égető feladat a nyomdaiparban. Személyes célkitűzésem, hogy a felhalmozódott szakmai tudást továbbadjuk, megőrizzük a következő generációk számára és fejlesszük a szakmai képzési tananya-

gunkat. Dabason egy kialakult belső képzési metodikával rendelkezünk. Különböző informatikai rendszerek támogatásával valósul meg az integrációs folyamat, amivel a helyi szakemberutánpótlást megoldjuk a más szakmából érkező munkatársainknak. Dabason egy olyan tudásbázis halmozódott fel az évek során, ami akár alapja lehet egy távoktatási programnak, amely támogatja azt a törekvésünket, hogy a más szakmából érkező szakemberekkel oldjuk meg az égető szakemberhiányt.

Milyen érzés átadni a Dabasi Nyomda vezetését? Milyen fontosabb mérföldkövekre emlékszel vissza szívesen és milyen feladatokat adsz át utódaidnak?

B. A. : Megnyugtató érzés jó kezekben tudni a folytatást, Krisztina és Zsolt nagy egyetértésben és rátermettséggel vették át a feladatokat.

2017-ben, amikor átvettem a Dabasi Nyomda vezetését nagyon felgyorsultak az események, az érkezésemet követő fél éven belül tulajdonosváltás történt, ezzel párhuzamosan a menedzsmentváltás és generációváltás is megtörtént. Már éppen végéhez ért az átrendeződési folyamat, amikor 2020-ban a Covid ránta törte az ajtót. Erre nem csak a szokásos megszorításokkal





választottunk, hanem nagyon intenzíven elkezdünk beruházni. Ekkor jött az inline színmérés-sel felszerelt, nyolcnyomóműves Heidelberg XL 106-8P nyomógép, a kötetünket is korszerűsödött, a fülesborítós könyvek automatikus gyártásához SCS Easy Fly frontvágó géppel és Petratto Cordoba fülragasztó géppel, valamint Stahlfolder KH 82 hajtogatógéppel, Kolbus DA 260 táblakészítő géppel és Ventura MC 200 cérnafűző



géppel. Kiépítésre került a párasító, vízkezelő és tűzjelző rendszer, napelemrendszer és az épület hőszigetelése is.



Az előttek álló feladatokból mi inspiráló, mi jelent kihívást és mi az, ami kimondottan testhezálló számotokra?

Sz. K.: 2023-ban több okból kifolyólag volt a nyomdának egy nehéz éve és ennek bizonyos következményei még most is érezhetők. Többek között az adminisztráció folyamatainak feltérképezésével, átgondolásával és racionalizálásával kell fejleszteni az eredményességünket. Ennek a termelési oldalról is vannak kívánalmai, amin Zsolt



dolgozik. Nagyon fontos, hogy az adminisztráció és a termelés közös erővel tökéletesítse a folyamatainkat és ezzel növeljük a hatékonyságunkat. Sz. Zs.: A piac többi szereplőjével jó közös munkát szeretnénk kialakítani. Az elért szakmai eredményeket meg kell tartanunk, és hozzátenni a meglévő eredményekhez. Azt érzem a legnagyobb szak-

mai kihívásnak, hogy az elődök által létrehozott értékeket megőrizve, abból építkezve további fejlődést érjünk el. Igyekszem ezt a nagyon megtisztelő feladatot a megfelelő szakmai alázattal megközelíteni és legjobb tudásom szerint végezni. Ide illő kedvenc aforizmám: „A múlt csillagainak fénye világítja meg a jövő útját.”



Az ipari digitalizáció alapjai

TÉVHITEK, KIHÍVÁSOK ÉS AZ ADATVEZÉRELT KARBANTARTÁS JELENTŐSÉGE

Dr. Sas Zoltán

*14.0 rendszertervező mérnök és Pre-sales expert,
Bosch Rexroth Kft.*

A digitalizált ipari karbantartás az ipari ágazat egyik legnagyobb potenciállal bír, de a termeléshez viszonyítva kisebb dinamikával fejlődő területe, amely új kihívások elé állítja a karbantartási stratégiák megalkotóit. A prediktív karbantartás és az automatizált rendszerek ígéretes lehetőségeket kínálnak, de a sikerükhöz elengedhetetlen az adatok helyes gyűjtése, kezelése és a tudatos stratégiai megközelítés.

A KIHÍVÁSOK

A digitalizált karbantartás alapja a pontos és folyamatos adatgyűjtés, amely szenzorok és okos vezérlőegységek révén válik lehetségessé. Azonban az adatok minősége és a megfelelő IT-infrastruktúra, illetve a szakértelem hiánya gyakran megnehezíti a rendszerek hatékony működését. A nem megfelelő adatgyűjtés és a pontos értelmezés hiánya miatt a prediktív karbantartás pontatlan vagy használhatatlan előrejelzéseket adhat, ami nem javítja a karbantartási eredményeket.

Egy másik gyakori kihívás, hogy sok vállalat nem rendelkezik jól kidolgozott és tudatosan implementált digitális stratégiával, amely integrálná az adatgyűjtést és -kezelést.

TÉVES SZEMLÉLETEK ÉS A DIGITALIZÁCIÓS STRATÉGIA FONTOSSÁGA

Gyakori tévhit, hogy a technológia önmagában megoldja a karbantartási problémákat. Sok vállalat úgy tekint az adatgyűjtésre, mint egy egyszeri feladatra, és nem fektetnek megfelelő hangsúlyt a folyamatos elemzésre és adaptációra. Az AI alapú és egyéb digitális alapokon fekvő prediktív rendszerek akkor lesznek hasznosak, ha a megfelelő minőségű adatokat rendszeresen gyűjtik és elemzik.

A sikeres digitalizációhoz szükséges a teljes szervezeti kultúra formálása és a munkatársak képzése egyaránt. A digitalizáció alapja tehát nem csupán a technológia bevezetése, hanem egy átfogó stratégia kialakítása, amely az adatok



Dr. Sas Zoltán

kezelésére és a karbantartási folyamatok optimalizálására vonatkozik.

AZ ADATGYŪJTÉS ALAPVETŐ SZEREPE

Az ipari digitalizáció alapköve az adatgyűjtés, amely a digitális karbantartás elengedhetetlen feltétele. Az ipari környezetben gyűjtött adatokat gondosan meg kell tervezni és rendszerezni. A gépek és rendszerek állapotának és teljesítményének folyamatos monitorozása teszi lehetővé a problémák proaktív felismerését és a gyors beavatkozást. Az adatvizualizáció és a valós idejű monitorozó eszközök segítenek az információk értelmezésében, hogy a karbantartási csapatok hatékonyan reagáljanak a felmerülő problémákra.

Az adatok elemzésével a vállalatok javíthatják a termelési folyamatok hatékonyságát, csökkenthetik a gépek állásidejét és növelhetik a termelékenységüket. Az adatgyűjtés azonban csak akkor hasznos, ha a vállalat integrálja és felhasználja az információkat, és stratégiai céljait ezekre alapozza.

Az adatok rendszerezett kezelése és az adatalapú döntéshozatal segíti a prediktív karbantartás és a folyamatos fejlesztés megvalósítását. A sikeres digitalizáció kulcsa tehát az adatvezérelt gondolkodásmód és a stratégiai megközelítés, amely hosszú távú versenyelőnyt biztosíthat a vállalatok számára.

Nyomdatermékek másképp

Szabó József beszerzési igazgató,
Interpress Kft., a Best Print Hungary 2024 verseny zsűrielnöke

„Könyv: olyan nyomtatott, írt, képes vagy más papírlapok gyűjteménye, amelyek be vannak kötve és általában borítóval is rendelkeznek. Periodika: olyan előre meg nem határozott időtartamra tervezett kiadvány, amely egymást követő részegységekből áll. Csomagolás: általános feladata egy termék vagy anyag befogadása és védelme.”

Forrás: Wikipédia

A Wikipédia digitális korszakunk mindent is tudó zsinórmértéke. Akkor tényleg ennyit jelentene az emberek számára egy könyv, egy magazin vagy egy termék csomagolása? Nem venném a bátorságot, hogy akár pro, akár kontra általánosítsak. Nem tudom. Azt viszont nyugodt szívvel jelenthetem ki, hogy ismerek hét embert, akinek sokkal többet. Idén hetedmagammal volt szerencsém szemrevételezni az elmúlt év legkiválóbb magyar nyomdatermékeit, azaz mi zsűrizhattuk a Best Print Hungary verseny 2024-es kiírásának pályamunkáit.

Túlzás nélkül állíthatom, hogy például a könyv kategória díjazottjai messze többet „tudnak” annál, amit „írt és képes papírlapok gyűjteményétől” kapni remélhetünk.

A díjazott magazinokról sem az jutott eszünkben, hogy azok csak egy bizonyos időtartamra szólnak. Minőségüket, technikai színvonalukat tekintve akár az örökkévalóságuk is szólhatnának.

A csomagolások kétséget kizáróan megvédik a hozzájuk tartozó termékeket, de a kategória győztesei a védelmen túl óriási hozzáadott értékkel is kiegészítik azt.



Best Print Hungary 2024 számokban

A versenyre 138 terméket neveztek be a cégek, az alábbi kategóriákban: egy-színű könyv, color könyv, periodika, reklám- és marketingkiadvány, csomagolóanyag, digitális termék, különleges termék, junior, biztonsági termék. A kategóriadíjakon kívül különdíjak és nagydíjak is kiadásra kerültek: Zsűri Nagydíj, Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület Különdíj, Nyomtatott Kommunikációért Alapítvány Különdíj, CSAOSZ Különdíj, Grafikai Nagydíj, Nyomtatási Nagydíj, Finishing Nagydíj.

A versenyre 29 cég és iskola küldte el nevezéseit: Alföldi Nyomda Zrt., ANY Biztonsági Nyomda Nyrt., Békéscsabai Szakképzési Centrum, Bigprint Hungary Kft., Centrál Dabasi Nyomda Zrt., Codex Zrt., Color Pack Zrt., Druk-ker Kft., Dürer Nyomda Kft., EDS Zrínyi Zrt., Elanders Hungary Kft., Elektroproduct Kft.-EPC Nyomda, Gelbert ECO Print Kft., Gyomai Kner Nyomda Zrt., Győri Szakképzési Centrum, Helikon Nyomda Kft., Kapitális Kft., Keskeny és Társai 2001. Kft., Marzek Kner Packaging Kft., Mediaworks Hungary Zrt., Óbudai Egyetem, Palatia Nyomda és Kiadó Kft., Pandan Kft., Pátria Nyomda Zrt., Pauker Holding Kft., Prime Rate Kft., Print Brokers Team Kft., Prospektus Kft., Tazo Kft./Printpix Nyomda.

A reklám- és marketingkiadványok szócikket már meg sem mertem nyitni a digitális enciklopédiában, így persze azt sem tudom, hogy létezik-e egyáltalán. Azt viszont láttam, hogy a valóban néhány napos életútra ítélt nyomdatermékek között is vannak hibátlanok, kreatívak. Egyébként pedig mi mondana többet a nyomtatott kommunikáció erejéről annál, hogy az iparágunk megrendelői továbbra is hiszik, hogy a fogyasztóik drága idejének hirdetésbongészésre szánt pár másodpercét egy papíralapú termékkel lehet a leghatékonyabban kiaknázni?

Tavaly némileg csalódottan szóltam a digitális termékekről. Nem állítom, hogy idén tömegével találkoztunk a legkiválóbb digitális munkákkal. Ugyanakkor a díjazottak épp azt az álláspontomat támasztották alá, hogy a technológia képes a hagyományos eljárások minőségével felvenni a versenyt. Az élmezőny sokkal szűkebb volt a remélnél, de az odatartozók minden igényt kielégítettek.

A biztonsági nyomtatványok viszont semmi újat nem hoztak. A kategóriában a helyzet változatlan. A tökéletesség már majdnem elég



Color könyv, Alföldi Nyomda Zrt.



CSAOSZ különdíj, Tazo Kft. - Printpix Nyomda Kft.



Csomagolóanyag, Marzek Kner Packaging Kft.



Digitális termék, Kapitális Kft.



Egyszínes könyv, Alföldi Nyomda Zrt.



Finishing nagydíj, Kapitális Kft.



Grafikai nagydíj, Gyomai Kner Nyomda Zrt.



Junior, ÓE Richter-Cserey Lilla



Különleges kivitelű nyomtatványok, Codex Zrt.



Nyomtatási nagydíj, ANY Biztonsági Nyomda Zrt.



NYKA különdíj, Palatia Nyomda Kft.



Periodikák, Elektroproduct Kft.

volt egy dobogóközeli helyezéshöz. Számomra továbbra is egészen elképesztő, amit innovációban, pontosságban és technológiai sokszínűségben a nevezők mindegyike magáénak tudhat. Évről évre a kétnapos zsűrizés csúcspontja, amikor előszóban vagy a mellékelt technológiai leírásokból megismerhetjük, hogy milyen hihetetlen tudás rejlik egy-egy termék mögött.

És a szakmai csúcspont mellett idén is eljött az érzelmi, mentális csúcspont. Némi kulisszatitok, hogy mindig a junior termékek értékelését hagyjuk a zsűrizés legvégére. Miért? Mert semmi más nem tölt úgy fel és nem ad akkora adag motivációt a mindennapok munkájához, mint

annak a megtapasztalása, hogy a nyomtatott kommunikációban nem csak a negyvenes, ötvenes, hatvanas vagy idősebb korosztályok látnak értéket, hanem a tizenévesek is. Hajlamosak vagyunk elveszni a hétköznapi problémáinkban. Persze tudjuk ki volt Gutenberg, tudjuk honnan jövünk, de gondolom mindenki feltette már magának azt a kérdést, hogy vajon merre tartunk. Az ifjak lelkesedését és felkészültségét látva, egyből nem tűnik olyan borúsnak szakmánk jövőképe.

Hogy mire jutottunk a mintegy 140 pályamunka átnézése után? A magam részéről arra, hogy a valóságot nem a Wikipédiában kell



keresni. A BPH verseny összes résztvevője külön-külön is bizonyítja, legyenek azok kicsi vagy nagyobb nyomdák; fiatal és még fiatalabb szakemberek; versenyzők, zsűritagok vagy ki-írók, hogy a print messze több annál, mint ami a szócikkekéből kiolvasható.

Az ünnepélyes díjátadó a Nyomda- és Papír-
ipari Szövetség Őszi Menedzserkonferenciáján,

2024. október 24-én a pilisszentkereszti
Cardoner Hotelben volt.

Ezúton is gratulálunk a díjazottaknak!

Kezdjék félretenni az elkészült, magas minősé-
get képviselő termékeket a 2025. évi Best Print
Hungary versenyre!



PNYME különdíj, GYSZC Horváth Zalán



Reklám- és marketingkiadványok, Electroproduct Kft.



Zsűri különdíj, Elanders Hungary Kft.



EGYSZÍNES KÖNYV		
Arany fokozat	Alföldi Nyomda Zrt.	Feltámadás 1-2. kötet
Ezüst fokozat	Alföldi Nyomda Zrt.	Dréher szimfónia
Bronz fokozat	Central Dabasi Nyomda Zrt.	Cartea Rosie

COLOR KÖNYV		
Arany fokozat	Alföldi Nyomda Zrt.	Emanuel
Ezüst fokozat	Central Dabasi Nyomda Zrt.	Karácsonyi ének
Bronz fokozat	Pauker Holding Kft.	A kert konyhája

PERIODIKÁK		
Arany fokozat	Elektroproduct Kft.	Octogon Magazin 2024/3
Megosztott Ezüst fokozat	EDS Zrínyi Zrt.	Elle Decoration 2023/6
Megosztott Ezüst fokozat	Elanders Hungary Kft.	Konnex

BIZTONSÁGI NYOMTATVÁNYOK		
Arany fokozat	ANY Biztonsági Nyomda Nyrt.	250 éve elsőként lépte át James Cook a déli sarkkört
Ezüst fokozat	ANY Biztonsági Nyomda Nyrt.	PrintColor zárjegy minta
Bronz fokozat	Pátia Nyomda Zrt.	Vízum

REKLÁM ÉS MARKETING KIADVÁNYOK		
Arany fokozat	Elektroproduct Kft.	Dorothea Hotel
Ezüst fokozat	Tazo Kft. / Printpix Nyomda	Egyiptom szórólap + hűtőmágnes
Bronz fokozat	Tazo Kft. / Printpix Nyomda	Sun csoport kiadvány

KÜLÖNLEGES KIVITELŰ KIADVÁNYOK		
Arany fokozat	Codex Zrt.	Multi Label – címke család
Ezüst fokozat	Bigprint Kft.	GSK – Gyógyszertári Display

JUNIOR		
Arany fokozat	Óbudai Egyetem – Richter-Cserey Lilla	Színházzá alakítható csomagolás marionette bábnak
Ezüst fokozat	Győri Szakképzési Centrum – Révész Anna	Utazási iroda – Ferryman
Bronz fokozat	Békéscsabai Szakképzési Centrum – Gyeraj Krisztián	A Pál utcai fiúk

CSOMAGOLÓANYAG		
Arany fokozat	Marzek Kner Packaging Kft.	GB Foods levespohár övező termékcsalád
Ezüst fokozat	Pandan Kft.	HRIB termékcsalád
Bronz fokozat	Druk-ker Kft.	0,5l Diógyőri SÖR sorozat

DIGITÁLIS TERMÉK		
Arany fokozat	Kapitális Kft.	Ein Handballjahr
Megosztott Ezüst fokozat	Gyomai Kner Nyomda Zrt.	Két macska voltam
Megosztott Ezüst fokozat	Kapitális Kft.	Ricardo, Sea to silk

ZSŰRI KÜLÖNDÍJ	Elanders Hungary Kft.	Vitorlázás (62. évfolyam, 3. szám)
PAPÍR ÉS NYOMDAIPARI MŰSZAKI EGYESÜLET KÜLÖNDÍJ	Győri Szakképzési Centrum – Horváth Zalán	UV nyomtatással készült termék
NYOMTATOTT KOMMUNIKÁCIÓÉRT ALAPÍTVÁNY KÜLÖNDÍJ	Palatia Nyomda és Kiadó Kft.	BEL CANTO – Bede-Fazekas Csaba 90
CSAOSZ KÜLÖNDÍJ	Tazo Kft. / Printpix Nyomda	Ékszerdoboz – 2 féle grafika
GRAFIKAI NAGYDÍJ	Gyomai Kner Nyomda Zrt.	Zuzi
NYOMTATÁSI NAGYDÍJ	ANY Biztonsági Nyomda Nyrt.	Saját gyártású mintaútlevél
FINISHING NAGYDÍJ	Kapitális Kft.	Re:Re katalógus

Őszi menedzserkonferencia – 2024

Tóth Gábor

A Nyomda- és Papíripari Szövetség (NYPSZ) és a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület (PNYME) együttműködésének ismét szép példája volt az idei Őszi menedzserkonferencia, ahol a felsővezetőknek szóló menedzsmentémák mellett megjelentek a mélyen szakmai tartalmak is.

A 2024. október 24–25-én megrendezett eseményre Dobogókőn, a teljesen megújult Cardoner Hotel és Konferenciaközpontban került sor. Sem a káprázatos őszi időjárásra, sem pedig a szakmai programra nem lehetett panasz, hiszen a már tradicionális menedzserkonferencia egy drupa minikonferenciával, a Best Print Hungary 2024 díjátadó ünnepséggel, valamint a pénteki napon egy vezetőknek szóló tréninggel egészült ki. A csütörtök reggeltől péntek kora délutánig tartó programon közel kilencven fő vett részt.

Csütörtök délelőtt a drupa minikonferenciával vette kezdetét az esemény, melynek apropóját az szolgáltatta, hogy a „Nyomtatott Kommunikációért Alapítvány” és a PNYME támogatásával a drupán inspirálódó szaktanárok egy-egy izgalmas témát dolgoztak fel és adtak elő. Az erről szóló részletes beszámolót ezen lapszámban „drupa után – tanárszemmel” címmel adjuk közre.

A délutáni program a menedzserkonferencia szakmai előadásaival folytatódott. *Orgován Katalin*, az NYPSZ elnökének köszöntő beszédét követően a GKI Gazdaságkutató Zrt. vezérigaz-



Dr. Molnár László



Dr. Kovács Tamás

gatójának prezentációját hallgathattuk meg. *Dr. Molnár László* a Magyar makro- és mikrogazdasági összefüggések bemutatásán és elemzésén keresztül nem hagyta ki a nyomdaipari mutatók értékelését sem. A rendkívül informatív tartalomhoz nagyban hozzájárult az a közel egyéves együttműködés, melynek keretein belül az NYPSZ és a GKI szakmai szereplők által szolgáltatott iparági adatokat gyűjti, és értékeli is azokat.

A következő előadásban *dr. Kovács Tamás* a németországi nyomdai közbeszerzések világába kalauzolta el a hallgatókat. Az előadásból kiderült, hogy miért előnyös a magyar vállalkozóknak a német piac felé nyitni, illetve hogyan is működik a közbeszerzési rendszer egy másik országban. A kozbeszerzes.de oldalon a külföldi közbeszerzési lehetőségek után érdeklődők további hasznos információkat találhatnak.



Makó Gábor

A következő nagyobb lélegzetvételű előadást éppen az EUDR közelgő hatálybalépése inspirálta, amelyet az Andersen Adótanácsadó Zrt. tapasztalt kollégái, *Tóth János* és *dr. Barta Bence* adtak elő. Az előadásban az EUDR rendelet céljának definiálásától a kötelezettségek és a hatály bemutatásán át részletekbe menően ismertették a nyomdaipari vállalkozások előtt (is) álló adminisztratív feladatokat. Az előadást egy kérdés-felelet blokk követte, ahol a jelenlévők a felmerült kérdéseikre kaphattak választ.

A rövid szünetet követően *Orgován Katalin* a budapesti középfokú szakképzés átalakításában végzett munka friss eredményeiről számolt be. A szakképzés 2025. szeptember 1-től a Mechatronikai Technikumba kerül át, ahol a nyomdász gépmester képzés számára egy korszerűen felújított iskolát is biztosítanak az Allee bevásárlóközpont szomszédságában. A diákok toborzását és a szakképzés előfeltételeinek megteremtését a Nyomda- és Papíripari Szövetség kiemelt prioritásként kezeli. Az előadásra rácsatlakozva *dr. Horváth Csaba* az Óbudai Egyetem Nyomatott kommunikáció szakmérnök/szakember szakirányú továbbképzéséről adott áttekintő információkat.

A következő előadásban *Tóth Gábor* a kiterjesztett gyártói felelősség, azaz az EPR rendszer aktuális változásairól számolt be. Az előadás kitért az EPR-díjtanácsokon belül folyó munka ismertetésére és az ott indukált változások, szabályozások szintjén való megjelenésére. A konferencia záróelőadója *Remete Kornél* volt, aki a „Könyv szerepe napjainkban” című előadásában a legfrissebb nemzetközi felmérések eredményeit hozta el a hallgatóság számára. Bemutatásra került többek között a könyvfogyasztási szokások alakulása, az eBook-felhasználók számának alakulása Ma-



Remete Kornél

gyarországon, az európai könyvkibocsátás és a könyv olvasási szokások alakulása.

Az estebe nyúló program kétségtől legunnevésebb felvonása a *Best Print Hungary 2024* díjainak átadása volt. *Szabó József*, a BPH zsűri elnöke köszöntőjében röviden összefoglalta az idei verseny legérdekesebb tanulságait, és a tőle már megszokott precizitással ismertette a zsűri döntéshozatali szempontrendszerét. A díjakat *Orgován Katalin* és *Szabó József* adták át a díjazottak részére.

A csütörtöki nap programja idén is hajnalba nyúló beszélgetésekkel és véleménycserével zárult.

A pénteki nap programfelelőse a *Goodwill Group Kft.* volt, aki „Vállalkozásfejlesztés mesterfokon” címmel tartott tréninget a közel negyven fő nyomdai vállalatvezető és döntéshozó számára. *Makó Gábor* szervezési szakértő és tréner egy jól átgondolt és logikusan felépített, gyakorlati példákkal gazdagon illusztrált tartalommal világitott rá a vezetés kihívásaira és a háttérben működő összefüggésekre. A jelenlévők számos megerősítést, új nézőpontokat és megértést kaphattak a közel négyórás, rendkívül élvezetes program során.



Mitől fáj a vezetők feje, és mi a recept a kezelésre?



Makó Gábor

Goodwill Group Kft.

Az a megtiszteltetés ért, hogy a szövetség októberi konferenciáján együtt dolgozhattam közel harminc vezetővel. Sok nézőpontot átbeszélünk azzal kapcsolatban, milyen tényezők nehezítik az eredményes munkát és a vezetők életét, mi okozza a legtöbb fejfájást.

De megoldásokban gondolkodva azt is megnéztük, mit tehetünk ezekkel szemben. Elvégeztünk egy gyors értékelést, amely azt hivatott megmutatni, hogy milyen eszközök állnak a vezetők rendelkezésére és ezt a saját értékelésük alapján milyen módon használják a résztvevők által képviselt vállalkozásokban.

Sok cégnek okoz gondot a nyugdíjhoz közeledő szakembergárda, a nem megfelelő létszámú, nem kellőképpen motivált, alulképzett munkatársak és a vezetői túlerhelyesség.

A konferencián bemutatott 14 vállalkozásfejlesztési eszköz közül a cégen belüli alkalmazását tekintve a három legalacsonyabb pontszámot a következők kapták: a *mérési-statisztikai rendszer* használata, a *cégre szabottan kidolgozott irányelvek, szabályok és posztleírások* megléte, valamint egy *ütős képzési rendszer* alkalmazása. És az értékelésben alig kapott több pontot a részletesen kidolgozott, mindenki által ismert *szervezési struktúra*.

És miért probléma ez? Azért gond, de nem kicsi, mert éppen ezekkel a menedzsmenteszközökkel lehet

- ◆ a vezetők elhazavását csökkenteni,
- ◆ a magas szintű irányítási kompetenciára törekvő vezetőket támogatni,
- ◆ a szakoktatásban lévő utánpótlásképzés hiányát és általában a képzetlenséget kezelni, valamint
- ◆ a hatékony munkára képes, motivált munkatársi gárdát kialakítani.

Nézzük meg egy kicsit közelebbről!

A vállalkozásokat sok olyan probléma nyúzza-zaklatja, amelyek kívülről érkeznek. Ezeket a külső tényezőknél nem tudunk változtatni, mert nem mi hozzuk ott a döntéseket. Szóval ezekre

a kezelési módot nem kívülről kell várni, mert az lehet, hogy sok időbe telik... De a cégen belül ezeknek a fenti eszközöknek az alkalmazásba tele csak rajtunk múlik!

A vállalkozásokban végzett különböző szakértői vizsgálatok mégis meglehetősen szomorú képet festenek arról, mi okozza a vezetők legtöbb fejfájását.

Hangsúlyozom! *Nem arról beszélek, hogy mik a TŰNETEK, hanem arról, hogy mik az igazi OKOK!!!*

Ezek pedig a következők:

1. A profi személyzetfelvétel, toborzás hiánya.
2. A cégen belüli gyakorlatias, gyors betanulást eredményező saját képzési rendszer hiánya. Ez nem csak a szakmai képzésre, hanem olyanokra is vonatkozik, amivel például a kollégák kommunikációs, felelősségvállalási, csapatjátékos szintjét is lehet növelni.
3. Hiányoznak a rendszerszintű személyzetkezelési, ösztönzési-motivációs eszközök.
4. Hiányoznak az olyan vezetők, akik képesek az első három pontban leírt dolgokat megvalósítani és képezni is az embereiket ilyen eszközöket használva.

Miért áll fenn a 4. számú probléma? Nem azért, mert a cégekben nincsenek jó szándékú, „jó ember” vezetők. Nem azért, mert ők nem jó szakemberek a saját szakmai területükön.

Huszonhat éves szakmai tevékenységem alatt partnercégeink vezetői között számtalan kiváló emberrel volt szerencsém megismerkedni. Sokan közülük nem is ügyfelek már, de megmaradtak jó barátok.

Nem ezért nincsenek ezek az eszközök alkalmazásba téve.

Sokkal egyszerűbb oka van: Az, hogy **A VEZETÉS EGY KÜLÖN SZAKMA!** Az emlegetett vezetői eszközök használatának pont olyan törvényszerűségei, módszerei, szakmai fogásai vannak, mint a nyomdászszakmának! De amíg a nyom-

dász- vagy a hozzá kapcsolódó szakmákat évekig tanulták a szakemberek és azóta is fejlesztik magukat, haladva a korrallal, addig a vezetői tudás megszerzése nem kapott ekkora teret és figyelmet.

Ami jó hír: Amíg egy modern nyomdagép sok-sok millió forint, addig ezeknek a vezetői eszközöknek a használatba tétele jóval kisebb befektetést igényel.

Igen! Befektetésnek neveztem! Be kell fektetni anyagiakat is a cégirányítási eszközök kidolgozásába, akár külsős szakértők bevonásával is, valamint időt kell szánni a tanulásra, a gyakorlásra, az alkalmazásba tételre. És ez mind befektetés!

Másik jó hír: Nem egyszerre kell. Arra nem is sok esély van... Lépésről lépésre viszont nem csak lehet, hanem kell is haladni.

Megfigyelhető tény: Azoknál a cégeknél, ahol az átlagnál sokkal kevesebb a probléma, azok az átlagnál sokkal többet fordítottak ezen területek és tevékenységek fejlesztésére. Akinek kétsége van ezzel kapcsolatban, annak javaslom, hogy ebből a szempontból nézzen körül vállalkozói ismeretségi körében.

Bízom benne, hogy ez a gondolatindító írás megerősítette ebben a gyönyörű szakmában működő vállalkozások döntéshozóit abban, hogy még tudatosabban haladjanak cégüknél a felsorolt területek fejlesztésével.

Hogy mitől szép az én szememben a nyomdászszakma? Mert az Önök tevékenysége nélkül nagyon nehéz lenne a művészetet, a tudást vagy az épeszű, jó szándékú gondolatokat közvetíteni mások felé. Ugyanúgy, mint ahogy ezt az írást sem olvashatná senki, ha Önök nem lennének...

Örömmel fogadom visszajelzéseiket, kérdéseiket!

Német állami közbeszerzések

KISZÁMÍTHATÓ ÚT A SIKERHEZ!

Dr. Kovács Tamás
info@kozbeszerzes.de

A német közbeszerzési piac kapui nyitva állnak a magyar vállalkozások előtt, mégis a lehetőségek nagy része kihasználatlan marad. Jelenleg mintegy 18 ezer aktív közbeszerzési kiírás érhető el Németországban, ám a magyar vállalkozások kevesebb, mint 0,1%-a vesz részt ezeken. Ez különösen szembetűnő annak fényében, hogy árképzési szempontból – szektortól függően – akár 30–40%-kal is versenyképesebbek a német piaci szereplőknél.

MIÉRT NÉMETORSZÁG?

Németország jól diverzifikált, erős fiskális politikával és stabil bankrendszerrel működik. Gazdasági stabilitása és közbeszerzési rendszerének transzparenciája vonzóvá teszi a piacot a nemzetközi vállalkozások számára. A magyar cégek számára külön előnyt jelenthet a német piac szélessége, az innovációs lehetőségek és a hosszú

távú stabilitást nyújtó többéves (akár 3–5 éves) szerződések lehetősége. A német piacra való belépés segít a magyar vállalkozásoknak diverzifikálni bevételeiket, csökkentve a magyar gazdaság ingadozásaiból eredő kockázatokat.

Az úgynevezett skontó lehetőségek, amelyek gyors fizetést biztosítanak árengedményért cserébe, tovább növelik az elérhető pénzügyi biztonságot a magyar vállalkozók számára.

HOGYAN LEHET SIKERES EGY MAGYAR CÉG NÉMETORSZÁGBAN?

A németországi közbeszerzésben való részvétel nem csak az alacsony árakon múlik. Fontos az átlátható és pontos pályázati dokumentáció, valamint a német szabályozási környezet alapos és naprakész ismerete. Itt jön képbe a startup vállalkozásunk, amely tízéves közbeszerzési szakértelemmel és dedikált, egyedi fejlesztésű rendszerünkkel tudja segíteni a vállalkozások sikeres pályázását.

EGYEDI PÁLYÁZATFIGYELÉSI RENDSZER

Vállalkozásunk kifejlesztett egy egyszerűen kezelhető, magyar nyelvű pályázatfigyelő rendszert, amely napi szinten frissül a németországi közbeszerzési kiírásokkal. A rendszer speciális informatikai és közbeszerzési ismeretek nélkül is használható, a kedvező díjazás pedig biztosítja azt, hogy a legkisebb vállalkozások számára is elérhető legyen.

A pályázatfigyelés mellett a rendszerünk lehetőséget kínál pályázatírás megrendelésére is. A regisztrációt követően, a pályázatírás megrendelése esetén az Ön cégének már csak az árajánlat elkészítésével kell foglalkoznia, a pályázatírás és -benyújtás folyamatáról mi teljeskörűen gondoskodunk. Az Ön által elkészített és feltöltött árajánlatot a rendszerünk titkosítva kezeli, ezzel biztosítva a szenzitív pályázati adatok maximális biztonságát.

KÖLTSÉGHATÉKONY, EREDMÉNYALAPÚ DÍJAZÁS

Díjshabása a legkisebb vállalkozások számára is megfizethető, valamint az eredményalapú jutalékrendszerünk biztosítja, hogy a pályázatot be-

nyújtó vállalkozásoknak csak nyertes pályázat esetén kell a mi tényleges nyereségünket megfizetnie. Ezzel az együttműködési modellel hosszú távon szeretnénk biztosítani és elősegíteni a fenntartható növekedést mind a partnereink, mind a vállalkozásunk számára.

NEMZETKÖZI TAPASZTALAT ÉS KAPCSOLATOK ÉPÍTÉSE

A német piacon való megjelenés nemcsak gazdasági előnyökkel jár, hanem lehetőséget nyújt nemzetközi kapcsolatok kiépítésére, referenciaépítésre és tapasztalatszerzésre is. Az a tény sem elhanyagolható, hogy a németországi közbeszerzésekben való részvétel stabil és kiszámítható bevételi forrást jelenthet minden jól teljesítő magyar cég számára.

A német közbeszerzési piac eléréséhez szükséges a megfelelő felkészülés, de a lehetőségek határtalanok. A mi átlátható és támogató rendszerünkkel a magyar vállalkozások egy új, stabil piaci bázisra tehetnek szert, amely jelentős piaci befolyással fog bírni a következő években.

Ha Ön is készen áll a kihívásra, forduljon a Közbeszerzés.de szakértőjéhez, akik segítenek az első lépések megtételében.



nyome állásbörze

Nyomdaipari **ÁLLÁSBÖRZE**

 allas.pny.me.hu

drupa után – tanárszemmel

Kerekes Péter

Fotók: Szilágyi Judit

2024. október 24–25-én a dobogókői Cardoner Hotel és Konferenciaközpont adott otthont az idei Őszi menedzserkonferenciának. A Nyomda- és Papíripari Szövetség tradicionális rendezvényét az első nap délelőttjén a drupa minikonferencia színesítette, melyen szakoktatók számoltak be a nemzetközi vásáron szerzett tapasztalataikról, érdeklődésüket felkeltő újdonságokról.

Az eseményt a Nyomtatott Kommunikációért Alapítvány képviselője, *ifj. Schuck István* kuratóriumi tag nyitotta meg. A nyomdaipari szakoktatás színvonalának növelése érdekében az Alapítvány közösen a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesülettel több szaktanár drupán való részvételét támogatta, akik változatos témákban gyűjtöttek információkat, és foglalták össze tudásukat előadásaikban.



Elsőként *Prokai Piroska*, az Óbudai Egyetem mestertanára tartotta meg előadását „Mesterséges intelligencia kontra humán kreativitás, avagy mire van szüksége a jövő nyomdaiparának?” címmel. A drupán tett látogatása során arra kereste a választ, hogy a nyomdaipar mely területein van már jelen a mesterséges intelligencia (MI), illetve mely feladatkörökben tudja átvenni az MI a humán erőforrás munkáját. Előadásában példákkal is illusztrálta azokat a területeket, ahol az MI egyre szélesebb körben fogja szolgálni a jövő nyomdaiparát, mely ezáltal még jobban meg tud felelni a megrendelők igényeinek. Mint mondta, az MI hatékonyan segítheti a kiadványszerkesztést, támogathatja a nyomatellenőrzést, előre jelezheti a megelőző karbantartásokat, fej-

lesztheti a logisztikát, de megjelenhet a reklamációkezelés, ügyfélszolgálat területén is. Előadása lezárásaként a tanármó gondolatébresztő kérdéseket fogalmazott meg az MI bevezetése és működtetése révén felmerülő kihívásokkal kapcsolatban.



A második előadó, a BGSZC Mechatronikai Technikum tanára, *Márkus Gábor* „Az oktatást meghatározó innovációk a nyomtatási technológiákban” címmel tartotta meg előadását.

Bevezetésként elmondta, a drupa megerősítette abban, hogy míg korábban a technológiához rendeltük hozzá a nyomdaterméket és a piacot, addig ma ennek ellenkezője figyelhető meg. Ez a szemlélet az oktatásban a diákok motiválását is segíti; a termék és a piac oldaláról megközelítve a nyomdaipart, a nyomdai úton előállítható sokféle termék bemutatásával nagyobb lelkesedést, elkötelezettséget lehet elérni a tanulóknál a szakma iránt. Kiemelte, az oktatásban fontos szerepet kapnak a tanárok abban, hogy megfelelő körülményeket biztosítsanak a tanulóknak az innovatív készségek fejlesztéséhez. Az innováció ugyanis előreviszi a technológiai fejlődést, amit a digitális tekericsnyomó gépekben megjelent tekericsváltó, valamint a nanografikus nyomtatás példáján keresztül illusztrált.



Őt követte *Sántáné Fazekas Tünde*, a BSZC Nyomdaipari Tudás- és Képzőközpont igazgatóhelyettese, „Tekercses inkjet rendszerek” című prezen-



Uhljár Zoltán



Márkus Gábor



Görgényi-Tóth Pál



Prokai Piroska



Sántáné Fazekas Tünde

tációjával. Mint elmondta, érdeklődéssel és kellő motivációval vett részt a drupán, hiszen folyamatosan keresi azokat a technológiákat, melyeket be lehet emelni a tananyagok sorába. Ilyen a digitális nyomtatás, mellyel kapcsolatban több gyártó példáján keresztül mutatta be a tekerces inkjet technológia fejlődését. Többek között kiemelte a nyomathordozók változatosságát, a cseppképzés módjától függő egyre magasabb nyomtatási minőséget, a növekvő kapacitást és a szárítóegységek területén jelentkező újításokat. Összefoglalásként hangsúlyozta elkötelezettségét a szakma és a tanítás iránt, számos hasznos információt szerzett, melyeket feltétlen be kíván építeni az oktatási tevékenységbe.



„Digitális nyomtatás továbbgondolva (Landa és HP Indigo)” címmel Uhljár Zoltán, a BSZC Nyomdaipari Tudás- és Képzőközpont tanára két, jövőbe mutató digitális nyomdatechnikáról tartott előadást. Röviden vázolta a névadó Benny Landa

szakmai életútját, és bemutatta a nanografikus nyomtatási eljárást, illetve az ezzel kapcsolatos fejlesztések lépcsőfokait. Ezt követően részletebben ismertette a HP Indigo egyedi technológiáját, hangsúlyozva a nyomathordozók széles skáláját és az ennek köszönhető változatosságot a gyártható termékek körében.

A konferencia záró előadását Görgényi-Tóth Pál, az Óbudai Egyetem oktatója tartotta „A nyomtatási technológiák bővítése a tanításban” címmel. A drupán látottak alapján példákkal illusztrálta a fejlődés trendjeit, az új technikai innovációkat. Kiemelte annak fontosságát, hogy ezen technológiák ismeretanyagát be kell vezetni az oktatásba, egyúttal kapcsolódva az előtte szóló előadók megállapításaihoz.



A konferencia előadásait az érdeklődők online is nyomon követhették; a felvételek elérhetőek az egyesület youtube-csatornáján.

Bővíteni kell a tanítandó technológiák körét?

Görgényi-Tóth Pál egyetemi tanársegéd

Óbudai Egyetem, Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar

Ez a mondat jutott eszembe, miután láttam a Landa nanotechnológiás nyomtatását. Mai tudásom szerint a nyomdaiparban hét technológiát alkalmazunk a termékek elkészítéséhez. Ezeket mutatom be, tanítom, amikor oktatok: a négy alaptechnológiát, mely a magasnyomtatást, a mélynyomtatást, az ofszetnyomtatást és a szitanyomtatást foglalja magában, valamint a két, ezekből kialakult, mára már önálló nyomtatási technológiává vált flexót (amely tulajdonképpen flexibilis magasnyomóformával történő magasnyomtatás) és a tamponnyomtatást (ami a mélynyomtatásból fejlődött). A múlt század utolsó évtizedeiben teret nyert digitális nyomtatási technológiák (legelőször a fénymásolás, majd számos, a digitálisnak megfelelő nyomtatási mód, a teljesség igénye nélkül: inkjet, elektrofotografikus, termo) tartoznak még bele a hét oktatott technológiába.

A nyomdaipar gyorsan változik, fejlődik, próbál lépést tartani az elvárásokkal. Mindegyik nyomdagépgyártó cég, illetve nyomda törekszik a print on demand, vagyis az igény szerinti, azonnali nyomtatásokra, ami azt jelenti, hogy a nyomtatás közbeni kieső időket, a formakészítési, gépátállási műveleteket igyekeznek a minimálisra csökkenteni. Az igény szerinti nyomtatáshoz tartozik, hogy már a 2016-os drupán megjelent a manrolandnak egy olyan gépe, ami tekercsnyomó gép volt (újságot készítettek vele), de digitálisan, azaz fordulatról fordulatra más-más információt voltak képesek az újságban nyomtatni. A 2024-es drupán pedig már minden gépgyártó (Heidelberg, KBA stb.) hibridgépeket mutatott be, azaz például az ofszettechnológiával való nyomtatáshoz digitális nyomóműveket is beépítettek.

Az azonnali, igény szerinti nyomtatás mellett a másik nagy versenyt a gépek sebességénél ér-



1. ábra. KBA íves gép



2. ábra. Nanotechnológia elvén működő gép

zélkelhetjük. A gyártók amellet, hogy a színű nyomtatásra, az egyenletességre törekszenek, az íves gépek nyomtatási sebességének a határait is feszegetik. Amíg harminc évvel ezelőtt egy íves nyomógép még 6000–8000 ív/órával nyomtatott, tíz éve még a 12 000 íves sebesség nagy szó volt, ma már 24 000 B1-es ív óránkénti sebességgel nyomtat biztonságosan (1. ábra) és minden egyes ívet színellenőrző figyel. Elgondolkodtató, hogy miért is kell azonnal mindent, ugyanakkor a legjobb minőségben előállítani, hova is tart ez az egyre gyorsabb ütemben rohanó világ.

A következő jelentős változás, amire felfigyeltem, hogy mindegyik gépgyártó szeretné kibővíteni a nyomtatható színteret is. Ez azt jelenti, hogy a hexachrome nyomtatáshoz (Heidelberg Multicolor nyomtatás) 7. színként, a narancs és a zöld után a viola színt is az alapszínekhez sorolták, így a direkt színeket is lehet a négy színnel együtt nyomtatni. Ezzel elkerülhető a gépmosás, a programozónak nem kell úgy a nyomtatást összeállítani, hogy egy színmosás után csak olyan megrendeléseket tegyen gyártásba, amelyek hasonló direkt színűek. Megjegyzem, a gépmosás idejét is, az átállás idejét is a minimálisra szeretné csökkenteni minden gépgyár.

De ami a legjobban megfogott, és ami inspirálja az előadásomat, az a HP Indigo nyomtatás és a Landa nanotechnológia (2. ábra). A két nyomtatás egy tőről fakad, Landa úr az Indigónál kezdte el a kísérleteit egy új nyomtatás kifejlesztésére, amiből azután a nanotechnológia fejlődött ki. A lényege – és amiért én egy külön nyomtatási technológiaként szeretném oktatni – az, hogy ofszettechnológiával (közvetítő nyomókendő) digitálisan (on demand) nyomtat a nanométeres festékméret tartományában. A festékcseppe-

ket inkjet technológiával lövik a közvetítő szállítószalagra olyan színnel, amilyen színt a kép megkíván, majd a nyomathordozóra történő festékátadás után a közvetítő anyagon nem marad semmi (nem úgy, mint a gumikendő), így gyakorlatilag készen áll egy teljesen más kép ki-nyomtatására. Az ofszettechnológia színterénél 30%-kal nagyobb (gamutot) teret képes a gép produkálni, és 11 000 íves óránkénti sebességgel való gyártása a digitális gépek sebességét tudja hozni.

Ami a technológiák vegyítését illeti, a Canon gépgyár szintén újdonságot vonultatott fel a négyévenként megrendezésre kerülő nyomdaipari kiállításon, és ez a 3D nyomtatás (3. ábra). Ez tényleg nyomtatás, nem additív gyártás, itt a festékszinteket nyomtatja a gép egymásra a megadott felületen és alakítja ki a formát. Egy ideig még fejlesztik ezt a nyomtatási módot és lehet, hogy ez lesz a következő technológia, amelyiket be kell illeszteni az oktatás anyagába.



3. ábra. Canon 3D nyomtatás

Sok kérdést már megoldottunk, nem volt soha ilyen jó dolgunk

Békésy Pál

Oláh Nyomda

Sok kérdést már megoldottunk, nem volt soha ilyen jó dolgunk, mégis az ember néha érzi, bosszantó, hogy sehol egy kégli. Ezt éneкли az Illés-együttes a Kéglidalban, valamiért ez a dal jut eszembe a nyomdáknak beszélgetve, csak nem az bosszantó, hogy nincs kégli, hanem az, hogy nincs egyetértés sok kérdésben. Ebben a cikkben megpróbáltunk néhány, korábban tárgyalt vagy érintett témát ismét körbejárni. Hosszú évtizedekig a nyomdáknak a denzitás mérése volt az, amire a gépteremben és az előkészítésben támaszkodtak. Mára az ISO 12647-2 szabványban nem található meg. A színmérés, a színingerjellemzők alapján dolgoznak a color management szakemberek. A gépteremben azonban továbbra is megmaradtak a denzitóméterek. Nem elentmondás ez? Miért térnek el a nyomtatás egyes árnyalata a prooftól, amikor mind a nyomtatás, mind a proof megfelelő? Miért látja a megrendelő és a nyomda másképp a színeket? Na, vágjunk bele!

ÜZEMI DENZITÁS

Annak, hogy még mindig denzitást mérnek a gépteremben, gyakorlati oka van. A gépmester feladata, hogy megfelelő festékréteget alkalmazva nyomtassa ki az ívet. A denzitás a festékréteg vastagságának jellemzésére nagyon jó mérőszám. Azonban nincs általános szabály, hogy milyen denzitással kell nyomtatni. Sokszor a gépmesterek azért reklamálnak, hogy mondjuk a sárga festéknél 1,3 denzitásértéket mértek, és nem szoktak ilyen denzitással nyomtatni. Nos, ahhoz, hogy a nyomda a proofon modellezett színeket el tudja érni, először a color management szakembernek meg kell határozni a színméréssel, hogy milyen festékréteg alkalmazása esetén a legkisebb a színingerkülönbség a szabványban meghatározott CIELAB értékekhez képest. Amikor ez megtörténik, akkor kell lemérni a denzitást, amivel az ívet kinyomtatva a színhűség garantálható a teli tónusoknál. Ez az ér-



ték lesz az üzemi denzitás. Ezt mind a négy nyomóműnél meg kell határozni, és a gépmester továbbra is használhatja a denzitómétert munkája során. A mért érték azonban az adott nyomdagépre jellemző, és nem lehet más nyomdákkal összehasonlítani, hiszen nem egyformák a nyomdagépek, és nem biztos, hogy azonos festéket használnak a nyomdák.

KITÖLTÉSIARÁNY-NÖVEKEDÉS

A kitöltési arány azt mondja meg, hogy egy adott tónusból egy adott területen hány százalék van. Amikor a növekedéséről beszélünk, akkor a szabványban rögzített célértékektől való eltérésre gondolunk. A nyomógépnél be kell állítani, hogy a kitöltési arány-növekedés a szabványban meghatározott tűréshatáron belül legyen, mert csak így garantálható, hogy a nyomat árnyalatai a kívánt árnyalatokkal megegyezők legyenek. Hosszú ideig a kitöltési arány mérését a denzitóméterrel mért értékekből számolták ki a Murray–Davies-összefüggés segítségével. Ehhez lemérték az autotípusi nyomat denzitását, a papír denzitását és a tónusnyomat denzitását, majd ebből ki lehetett kalkulálni a kitöltési arányt. Ez mind a mai napig működik és használható. Egy vele a probléma, hogy denzitást kell mérni, márpedig sem a color management szakemberek, sem az általuk használt szoftverek nem mérnek denzitást. Helyette a más mérésekhez amúgy is szükséges színinger-összetevőkből számolják ki a kitöltési arányt. Így elég a munka során spektrofotómétert használni, és ez nagyon praktikus. Összehasonlítva a Murray–Davies-összefüggésből számolt kitöltési aránnyal, mindig tapasztalható minimális eltérés, ám ha minden szoftver egyformán kalkulál, akkor ez lényegtelen. Tehát nyugodtan mérhetünk denzitást a kitöltési arány méréséhez, de célszerű a színinger-összetevőket használni, hiszen ma már mindenki ezekkel számol. Mivel a cikk az alapfogalmakról szól, eltekintünk az egyes összefüggések ismeretétől, ezek a szakirodalomban és a Magyar Grafika korábbi lapszámaiban is több helyen megtalálhatók.

PROOF VAGY NYOMAT

Amikor a nyomdagépen beállítottuk a kitöltési arányokat, és végre elkészül a nyomat, néha meglepődve tapasztaljuk, hogy egyes részletek



között szemmel látható különbséget tapasztalunk. Minden érték szabványon belül van, a proofot is leellenőriztük, és mégis. Persze nem rossz az eredmény, de mégsem vagyunk elégedettek. Nos, a proof egy nyomatszimuláció, ami egy jól kidolgozott proofrendszeren készül. Érdemes azonban elgondolkodni azon, hogy a proof egy színprofillal történő modellezés, ha összevetjük a színprofil színértékeit a szabványban rögzített értékekkel, már néhol eltérést lehet tapasztalni. Ez is lehet a különbözőség oka, de legfőképpen az, ha a kitöltési arányok növekedéséhez megadott toleranciánk határán van a nyomatunkon mért kitöltési arány-növekedés. Ez például azt jelenti, hogy a középárnyalatoknál az eltérés plusz vagy mínusz 4% lehet a szabványban meghatározott értéktől. Amennyiben a nyomatunk 50%-os mezője 62%, míg a proof megfelelő mezője 70%, mindkettő csak 4% eltérést mutat a Fogra 51 szabványnál megadott 66%-os értékhez képest, mégis a nyomat világosabbnak fog látszódni. Ilyenkor a nyomda a festékréteg vastagságát megnöveli, hogy ezáltal a kitöltési arányok is nőjenek, de ilyen mértékű eltérés kompenzációja már azt eredményezheti, hogy a sötétebb képrészek becsukódnak. Marad tehát egy öszvérmegoldás, amikor kicsit közelebb kerül a nyomat a proofhoz, amit már a megrendelő is elfogad.

Persze ne feledjük, hogy bármilyen jó is a proof, bármennyire jól van beállítva a nyomdagép, mindig találunk majd olyan nyomatrészeket, melyek picit eltérnek a prooftól. Mivel a nyomat a végtermék, a proof csak egyfajta próbanyomat, fogadjuk el a nyomatot, az kerül az olvasókhöz, a proof szerepe csak az, hogy modellezze a végterméket, mire lehet számítani.

MIDTONE SPREAD

A Midtone Spread, rövidítve MS, magyarul középárnyalati szórást jelent. Sokan elsiklanak felette, pedig nagyon fontos fogalom. Azt jelenti, hogy a középárnyalatokban az egyes műveleti színek kitöltésiarány-növekedései mennyire térnek el egymástól. Itt is igaz, ha az egyik festéknél pozitív irányban, míg a másiknál negatív irányban tér el, akkor az árnyalatok torzulnak. Nagyon fontos, hogy a műveleti színek kitöltési arányának szórása a középárnyalatokban ne legyen nagyobb 4%-nál, és minden színnél egyformán vagy pozitív, vagy negatív legyen az esetleges eltérés.

NYOMATOK MÁSKÉPP

Számtalan alkalommal van vita abból, hogy a megrendelő másképp látja a színeket, mint a nyomtatott előállító nyomda. Ennek rendkívül sok oka lehet. Jártam olyan megrendelőnél, aki lehúzta az ablakon a redőnyt, és irodai megvilágításban ellenőrizte a nyomtatott, majd reklamált, hogy az nem felel meg neki. A másik oldalon öreg szakik kiviszik a nyomtatottat a tűző napra azzal a kiáltással, hogy ott lehet aztán jól látni mindent. A napsugárzás nem egy állandó dolog,

az időjárástól, a nap állásától függően más a sugárzás színhőmérséklete. Nem ugyanúgy látjuk a színeket reggel, délután, netán délből. Pont ezért a nyomdáknak megállapodtak egy meghatározott színhőmérsékletű megvilágítás használatában. Az irodai neon vagy akár a ledes megvilágítás más, ahogy más a nappali napsugárzás is. A nyomda azért ellenőrzi ilyen körülmények között a nyomtatottat, mert ez állandó vizsgálati körülményt jelent. Hiszen éjszaka is dolgozik a gépmester, tavasszal is, télen is, nyáron és ősszel, a nap minden szakában. Egyformán kell mindig látnia a nyomtatottat. Nagyon fontos ezt a megrendelőben tudatosítani. Sajnos a gépteremekben alkalmazott fénycsövek vagy újabban ledes armatúrák nem tudják a minőséget örökké megőrizni, ezért nagyon fontos az ellenőrzésük, és szükség esetén a cseréjük akkor is, ha ez elég költséges. Ha nincs fix pont a gyártásban, ami esetünkben a jó megvilágítás és proof, akkor nem tudjuk, hogy egy színeltérésnek mi lehet az oka.

A Magyar Grafika hasábjain sok kérdést már megoldottunk, s mondhatnánk, hogy nem volt soha ilyen jó dolgunk, mégis naponta előjönnek ugyanazok a problémák, ugyanazok a kérdések, csak más formában. Így aztán „megosztjuk bárkivel, s nem szól ránk a házmester”.

Sötét, besült képek? Fakó, élettelen a nyomtatás?

A hiba rendszerint nem a nyomtatásban, hanem a helytelen előkészítés területén található.

Hiába néz ki jól az anyag a megrendelő képernyőjén, ez nem szavatolja, hogy nyomtatásban is megfelelő lesz az eredmény. Különösen nagy az esély a kellemetlen meglepetésekre, ha a kivitelezés mázolatlan papírra történik, ahol a jelentős mennyiségű optikai fehéritő hatása is erőteljesen érzékelhető.

A megoldás: **professzionális képfeldolgozás és nyomdai előkészítés** a nyomtatási körülmények figyelembevételével.

Ha már látszik, hogy gond lesz a leadott anyaggal, a grafikus pedig tanácstalan: hívjon minket! Akár egy nap alatt csodát teszünk, és nyomható anyagot varázsolunk egy menthetetlennek tűnő PDF-ből is!

colorcom

+36 1 453 2478 colorcom.hu



XI. Andor-napi szimpózium Békéscsabán

Sántáné Fazekas Tünde

Fotók: Farkas Diana, Kiss Nóra

2024. november 29-én rendeztük meg a XI. Andor-napot, amelynek egyik témája a hatvanéves békéscsabai nyomdászképzés volt. Az esemény alkalmából Varga Tamás alpolgármester, Tóth Csaba igazgató, valamint Balog Miklós és Steigerwald Ernő emlékezett vissza az elmúlt hatvan év legjelentősebb pillanataira. A jeles alkalomra Balog Miklós az iskolának adományozott két, a Gutenberg Múzeumban készült faksimile nyomatot a 42 soros bibliából. Steigerwald Ernő tanár úr pedig külön köszöntötte mesterét, a 97 éves Kittel Frigyes gépmestert és iskolánk egyik ifjú tehetségét, Gyeraj Krisztiánt, utalva a szakma hagyományainak továbbörökítésére.



Steigerwald Ernő



Balog Miklós

Az előadásokat a csapatverseny követte, amelyben az alábbi cégek vettek részt:

- ◆ Marzek-Kner Packaging Kft.
- ◆ ANY Biztonsági Nyomda Zrt.
- ◆ Canon Hungária Kft.
- ◆ Gyomai Kner Nyomda Zrt.
- ◆ Jura Trade Kft.
- ◆ Pátria Nyomda Zrt.
- ◆ Central Dabasi Nyomda Zrt.
- ◆ Gelbert Eco Print Kft.
- ◆ Papyrus Hungária Zrt.

A játékban szereplő nyomdák és további partnereink izgalmas feladatokkal és sok nyeremmel kedveskedtek a mintegy 94 nyomdász tanulóknak.



A HP inkjet megoldása közepes példányszámú könyvek nyomtatására

Matusek-Faludi Viktória

A munkafolyamatok felgyorsulnak, nincs formakészítés, nincs rejtett költség, nincs tintapazarlás fejlesztésénél! Teljesen átlátható a nyomdai költség struktúra és tervezhető a termelés. Pavel Cerny-vel (HP PwP Sales specialist, indirect) és Takács Gáborral (Sales manager, Hungary) beszélgettünk a HP tekerces inkjet megoldásairól, az új HP Advantage 2200 berendezés kapcsán.

Milyen főbb előnyöket kínál a HP tintasugaras nyomtatási technológiája más nyomtatási eljárásokkal szemben?

A HP nagy teljesítményű, színes, ipari tintasugaras nyomdagépeket kínál, tekerces nyomtatásra 52 cm-től 1,2 m szélességben. Saját fejlesztésű, szabadalommal védett termo inkjet fejeket használva elérhető a kiváló nyomtatási minőség és megismételhetőség. Minden fejlesztés, gyártás és fogyóanyag a HP saját gyáraiban készül, nem alkalmaz külső beszállítókat. Így a gépek hosszú élettartama, a rendkívül magas rendelkezésre állás biztosított. A széles nyomathordozó tartomány (40–250 g/m², coated és uncoated), valamint a skálázható nyomtatási sebesség és szárítási teljesítmény pedig a nyomdák további lehetőségeit bővíti. Továbbá a nyomtatófejek öt perc alatt az operátor által cserélhetőek, nincs szükség szervizkiszállásra!

Hogyan befolyásolja a nyomtatási minőség a végtermék megjelenését a HP tintasugaras nyomtatási technológia esetén?

Termo tintasugaras HP fejekkel elérhető az egyik legjobb nyomtatási minőség, nagy felbontás mellett, és az ofszetet megközelítő nyomatkép.

Milyen költségmegtakarítási lehetőségeket kínál a HP a festékhasználat és a karbantartás terén?

Az alkalmazástól függően (kezelési útmutatók, könyvbelívek, gyógyszer-tájékoztatók, tranzakciós nyomatok stb.) eltérő tintafelhasználással állíthatunk be nyomtatási profilokat. Az elfogadható nyomtatási minőségtől a legjobb nyomtatási minőségig, amelyet mindig az ügyfélnek mutatunk be, hogy először jóváhagyja. Akár a Fogra 54 szabvány is elérhető.

Hogyan felelnek meg a HP tintasugaras nyomtatók a környezetvédelmi előírásoknak?

Követjük a fenntarthatósági előírásokat, elvárásokat. Mindezek mellett erős környezetvédelmi céljaink vannak, saját újrahasznosítási programunk van. A tinták fenntarthatósági tanúsítvánnyal rendelkeznek, az energiahatékonyság a legmagasabb az iparágban, az áramköltség csökkentése érdekében. Például az új szárítóművek a felmelegített levegő 85%-át visszaforgatják.

Tapasztalata szerint van-e konkrét érdeklődés Magyarországon a fenntartható nyomdai technológiák iránt, és ez mennyiben tér el az Ön által képviselt többi régiótól?

Igen, van érdeklődés, egyre inkább előtérbe kerül ez az elvárás is. A nyomdákat segítve tudunk benyújtani fenntarthatósági tanulmányokat, tudunk segíteni a programokra való jelentkezésben.



Mely szegmensekben (pl. könyvnyomtatás, csomagolás, marketinganyagok) látja a legnagyobb lehetőséget a tintasugaras technológia magyarországi bevezetésére?

Mi vagyunk a legnagyobbak a könyvnyomtatásban működő gépek számát és a nyomtatott oldalak számát tekintve a világon. Számos ügyfelünk van tranzakciós, általános kereskedelmi nyomtatás területén is. A könyvpiac változása mindenképp érdekes lehet a jövőben a mi szempontunkból is.

Hogyan illeszkednek ezek az újítások a helyi nyomdai trendekbe és igényekbe?

Az állásidő csökkentése, a termelékenység növevése, a nyomtatási sebesség akár 244 méter/perc, az energiahatékonyság mind azt segíti, hogy a nyomdák emberi erőforrás igényei, az egy termékre fordított idő csökkenjen. Ez költségsökkenéssel és hatékonyságnövekedéssel jár együtt.

Hogyan járulnak hozzá az új HP nyomdagépek Magyarországnak és a világ digitális átállásához?

Transzparens és alacsony nyomtatási költségek, valamint a termelékenység a kulcsszó. A világon eladott HP ipari, tekerceses inkjet gépeinek több mint 95%-a még használatban van. A nagy kiadók és nyomdák már mind alkalmazzák a HP ezen technológiáját.

Milyen képzési lehetőségek állnak rendelkezésre a HP tintasugaras nyomtatók helyes használatához?

Teljes körű képzést biztosítunk három szinten a vevők és operátorok számára. Ezek a kezelői kép-

zés, a karbantartás, a lehetséges problémák gyors észlelése. Távoli támogatást biztosítunk xR szolgáltatásokkal (HoloLens). Telepítés után gyártás közbeni támogatást is nyújtunk az első időszakban, hogy az ügyfelek 100%-ban készen álljanak a nyomtatásra.

Milyen technikai támogatást kínálnak a magyarországi HP nyomógépek felhasználóinak?

Saját, folyamatosan képzett szervizpartnere van a HP-nak, de központi támogatást is adunk online, kiterjesztett valóság vagy személyes segítséggel.

Magyarországon a Three Print Hungary Kft.-vel dolgozunk, a Three Print minősített partner, aki széles körű tapasztalattal rendelkezik a HP Indigo és HP inkjet digitális nyomdagépek szervizelésében is.

Hogyan látja a Three Print a tintasugaras technológia hosszú távú szerepét a magyar nyomdaiparban?

Mi itt Magyarországon sok lehetőséget látunk a tekerceses HP technológiában. Az átlagos példányszámok könyveknél 2500 db körül alakulnak. A VDP-s munkáknál pedig mindenképpen digitális technológiát kell használni. Szerencsére, a belépő szintű gépünkkel is könyveknél nagyjából 7000 példányig versenyképesen, gyorsan lehet nyomtatni az ofszettel szemben. Ha megnézzük, akkor hazánkban átlagosan 70%-ban csak beigazítanak az ofszetgépeken. A maradék 30%-ban folyik a nyomtatás. Ennek a beállítási időnek nagyon nagy része megspórolható. Az előkészítési költségekről (emberi erőforrás, lemezek, vegyszerek esetleg) nem is beszélve.



Sokoldalú specialitások digitális nyomtatáshoz az Igepától



Az Igepa digitális portfóliója az elmúlt években folyamatosan bővült, és a szorítmint bázisát alkotó papír- és filmalapú UPM Raflatrac öntapadó anyagok mellett egyre több szintetikus alapanyag jelent meg a kínálatban.

A specialitások és kreatív különlegességek megjelenését a vevői igények és elvárások segítették elő, hiszen az elmúlt időszakban egyre több kihívásnak kell megfelelni a digitális nyomtatás területén is. Az Igepa Hungária a Mr. Magnus íves anyagok magyarországi forgalmazójaként számtalan olyan multifunkciós anyagot kínál, melyeket a legelterjedtebb száraztoneres nyomtatókon teszteltek, és már Európa-szerte bizonyítottak magas minőségükkel. Ezek a gyári SRA3-as méretű anyagok jól futtathatóak, kiválóan feldolgozhatóak, és kiemelkedő nyomtatminőséget garantálnak.

MR. MAGNUS WALLY – A KREATÍV ÉS KÖRNYEZETTUDATOS NYOMDÁK VÁLASZTÁSA

Az Igepa Hungária csapata a környezetbarát nyomdai megoldások elkötelezett híve. Ez motiválta őket abban, hogy bővítsék íves digitális portfóliójukat a Mr. Magnus Wally termékekkel. A Wally nanotechnológiás PET film nem csak egy egyszerű öntapadó anyag. Innovatív tulajdonságainak köszönhetően íves digitális nyomtatással egyedi, látványos nyomdai termékek készíthetőek.

A 190 mikron vastagságú *Wally PET film* mattfehér és víztiszta változatban is elérhető, ami széles körű alkalmazási lehetőségeket kínál. A nanotechnológiájának köszönhetően ragasztó nélküli tapadást biztosít. Újra pozícionálható, maradványmentesen eltávolítható és többször áthelyezhető, mialatt megőrzi eredeti tapadási erejét. A Wally PET film kiválóan megőrzi stabilitását, nem zsugorodik, és könnyen, buborékmen-



tesen applikálható, így a végfelhasználók számára is kényelmes megoldást nyújt. A Wally minden olyan területen ideális, ahol egy kis pluszra van szükség: ötletes, visszaszedhető – majd újra felhelyezhető grafikákat készíthet vele. A Wally PET film számos alkalmazási lehetőséget kínál (poszterek, képeslapok, oktatóanyagok, társasjátékok, brosúrák, marketingtermékek, dekorációs matricák falra, üvegre, bútorra, maradványmentesen visszaszedhető termékjelölések, promóciós feliratok kijelzőkre, szórakoztató elektronikai termékekre), melyeknek csak a képzelet szab határt!

MR. MAGNUS BASSEL PET TERMÉKCSALÁD – LÁTVÁNYOS ÉS ELEGÁNS SZINTETIKUS ANYAGOK

A száz százalékosan PVC-mentes termékcsalád szintetikus alapanyagai tökéletes alternatívát





nyújtanak azok számára, akik tartós, a papíron túlmutató médiát keresnek. A Mr. Magnus Bassel termékek segítenek életre kelteni az üzeneteket, és testre szabható megoldást kínálnak a felhasználóknak, legyen szó marketingkiadványról, exkluzív meghívóról, névjegyről, étlapról, brosúráról.

A *Bassel Biface* sorozat két oldalon nyomtatható, mattfehér PET filmjei eltérő vastagságban elérhetőek, sokoldalúan használhatóak kül- és belső teremen egyaránt. Ez a rendkívül ellenálló, strapabíró nyomathordozó gyűrődés- és nedvességálló, kedvelt szintetikus anyag, teljesen tükröződésmentes, homogén felülete tökéletes nyomatminőséget garantál.

Az exkluzív grafikák, kreatív termékek életre keltéséhez a 200 mikron vastagságú *Metallic Gold*, *Dual Metallic* vagy *Pearl Pink* az ideális választás. Ezek a gyöngyházfényű vagy metalizált felületű anyagok valódi forradalmat jelentenek a digitális nyomtatásban, hiszen a legnépszerűbb kreatív papírok megjelenését ötvözik a strapabíró szintetikus anyagokéval, hogy Ön maradandót alkotasson. A *Pearl Pink* gyöngyházrózsaszín felülete a divat- és szépségsektor marketinganyagaihoz, illetve az esküvői meghívók, ültetőkártyák nyomtatásához kínál új perspektívákat. A *Dual Metallic* mindkét oldalán fémesen csillog, kiválóan illeszkedve az óra-, ékszerkereskedelem kiadványaihoz, technológiai eszközök marketinganyagaihoz. A *Metallic Gold* a valódi arany tökéletes ragyogását kínálja, kedvelt választás presztízs-kiadványokhoz.

A *Bassel Frosty* a pauszpapírok finom megjelenésével ejti rabul a felhasználókat, de ez a 200

mikronos, szatin felületű, opak, PVC-mentes fólia ugyanúgy rendkívül ellenálló, mint a Bassel család többi tagja. Mindkét oldalon nyomtatható, tépés- és vízálló, így sokoldalúan használható.

MR. MAGNUS MAGNET PET WHITE ÉS MAGNET PAPER – NYOMTATHATÓ MÁGNESES ANYAGOK

Nincs szükség kasírozásra, hiszen a Mr. Magnus digitálisan nyomtatható mágneses termékei közvetlenül megnyomtatva dinamikus lehetőségeket kínálnak az üzleti kommunikációhoz és promócióhoz. Kiválóan alkalmasak különféle eszközökhöz, ajándékokhoz, mágneses képeslapokhoz és poszterekhez, oktatási segédanyagokhoz, reklámokhoz.

A *Magnet PET White* 300 mikronos vastagságával kiváló hűtőmágnese alapanyag; digitális száraztoneres, LFP UV- és szita-eljárással is nyomtatható. Egyszerűen továbbfeldolgozható, vágható, stancolható termék, tapadóereje 8–10 g/cm².

A *Magnet Paper* 320 mikronos, rendkívül jól futtatható mágneses papír szintén mattfehér felülettel rendelkezik, digitális száraztoneres, LFP UV-, HP Indigo- és szita-eljárással is nyomtatható. Takarítson meg időt és költséget a jól futtatható és feldolgozható, PVC-mentes mágneses termékekkel!



Itt az idő, hogy Ön is csatlakozzon a digitális forradalomhoz a szintetikus anyagok új generációjával! Az IGEPA Hungária által összeállított Mr. Magnus-válogatás teret kínál a kreativitásnak, amellyel minden jó történet kezdődik. Keltse életre ötleteit a specialitások szakértőjével – az anyagok, felületek és színek gondosan összeállított gyűjteménye bármit lehetővé tesz!

Segítünk Önnek is megtalálni a megfelelő alapanyagot, keresse kollégáinkat!

www.igepa.hu

Antaro ragasztóköttő gép

VILÁGPREMIER A CARTIM PRINTNÉL

A belgiumi Gent városában működő Cartim Print, mely „nyomdászok nyomdája” néven ismert, gyors, hatékony és költségkímélő megoldást keresett kötészeti részlegének modernizálására. A válasz a Müller Martinitól érkezett: a világ első Antaro ragasztóköttő gépe hagyományos konfigurációban Belgiumban, januárban kezdte meg működését.

CARTIM PRINT: GYORSASÁG, MINŐSÉG, VERSENYKÉPES ÁRAK

A Cartim Print már alapítása, 1991 óta a hatékony, gyors és kiváló minőségű nyomdai szolgáltatásokra specializálódott. A vállalat főként Belgiumban tevékenykedik, amely az árbevétel felét adja, de jelentős megrendeléseket kap Hollandiából, Franciaországból és más szomszédos országokból is. Szolgáltatásai középpontjában a versenyképes árak és a szoros határidők betartása áll.

„Számunkra az a kihívás, hogy ügyfeleinknek maximalizálniuk kell a profitjukat. Ehhez alacsony árakat kell kínálnunk, miközben nagyon rövid ha-

táridőkkel dolgozunk” – mondta Laura Goedertier, a Cartim Print ügyvezető igazgatója. – „Kifejezetten irkatúzott és ragasztóköttött broszúrákra szakosodtunk, és teljes gyártási folyamatunkat automatizáltuk ennek megfelelően. Az erősségünk az online rendelések kezelése, amelyeket webáruházunkon keresztül intézünk, ahol ügyfeleink saját fiókjukon keresztül adhatják le rendeléseiket.”

MODERN GÉPPARK ÉS AZ ANTARO ELŐNYEI

A Cartim Print gépparkja a legmodernebb technológiát képviseli, beleértve két XL106 nyolcszínű íves ofset nyomógépet, kilenc hajtogatógépet, öt irkatúzó gépet, valamint az új Antaro ragasztóköttő gépet. „Nyomdai megrendeléseink körülbelül harmada ragasztóköttött termék, például broszúrák, könyvek, újságok és katalógusok kis és közepes példányszámban” – mondta Goedertier. – „Egyértelmű volt, hogy húszéves Acoro ragasztóköttő gépünket le kell cserélni. A Müller Martini az Antaro-t ajánlotta, amely ebben a teljesítménykategóriában a legújabb fejlesztésük.”



A KOLBUS ÉS A MÜLLER MARTINI TECHNOLÓGIAI SZÖVETSÉGE

Az Antaro a Müller Martini és a Kolbus könyvkötészeti technológiáinak fúziójából született, amely először 2023 szeptemberében került bemutatásra. A gép kompakt kialakítású, közép-kategóriás teljesítményre optimalizált, és ötvözi mindkét cég legjobb technológiai megoldásait. „Az Antaro stabil gépváza az Alegro modellre épül, amely akár 7000 ciklus/óra sebességet is elérhet. Emellett a nagy teljesítményű Publica PRO sorozatból ismert befogórendszert is alkalmazza” – nyilatkozta Luc Sonck, a Müller Martini Benelux értékesítési vezetője.

A gépben számos szervomotor biztosítja a gyors és pontos beállítást. A kopásra hajlamos mechanikus központi hajtás hiánya csökkenti a karbantartási költségeket, miközben garantálja a magas kötési minőséget. A digitális verzióban a befogók akár 20 mm vastagságú könyvtestek feldolgozását is lehetővé teszik operátori beavatkozás nélkül, így nincs veszteség a termelékenységben.

AUTOMATIZÁLÁS A GYAKORLATBAN

A Cartim Printnél telepített Antaro gép egy újonnan kifejlesztett ZTM 3684 összehordó géppel van felszerelve, amely 24 állomást tartalmaz. A készülékhez tartozik egy szervovezérelt Solit PRO háromkéses vágógép és egy FA 650 frontvágó is, amely lehetővé teszi a kihajtható broszúrák egy menetben történő vágását. „Ez a frontvágó számunkra igazi fordulóponthoz vezet” – emelte ki a Cartim Print ügyvezető igazgatója.

„Az Antaro a kategóriájában a legmodernebb és legautomatizáltabb gép. Teljes mértékben bíznunk benne, hogy sebességével tartani tudjuk ígéretünket: három napon belül a rendeléstől a kész könyvig. Csak nagyon kevés nyomda képes erre. Az alacsony beállítási idők kulcsfontosságúak a napi kis példányszámú munkák kezelésében, és abban, hogy az egy példányra jutó költségek alacsonyan maradjanak. Kétségtelen, hogy az Antaro volt a legjobb választás számunkra!” – összegezte Laura Goedertier.

HUNKELER INNOVATIONDAYS

A 15. Hunkeler Innovationdays a „CONNECT” mottóval a hálózatépítés központi szerepére helyezi a hangsúlyt, páratlan és emlékezetes élményt nyújtva a résztvevőknek. Lucern városában ismét összegyűlnek a digitális nyomtatás vezető szakemberei, hogy megismerjék és alakítsák az iparág jövőjét az emberek, folyamatok és megoldások összekapcsolásával.

Miért érdemes részt venni?

- ◆ Technológiai fókusz
- ◆ Integrált gyártósorok
- ◆ Gyakorlatorientált megoldások
- ◆ Szakmai konzultációk
- ◆ Hálózatépítési lehetőségek
- ◆ Egyedülálló hangulat

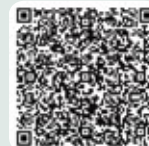
Fókuszban a jövő

A Hunkeler Innovationdays több mint egy technológiai bemutató: a kapcsolódásról, az inspirációról és az iparág jövőjének közös formálásáról szól. Ne hagyja ki a lehetőséget, hogy részese legyen ennek a kiemelkedő eseménynek!

Itt lehet regisztrálni:



The graphic features a night view of a city with lights reflecting on water. Text includes: 'hunkeler', '2025', '#hid25', 'innovationdays.com', 'The international print industry event in Lucerne, Switzerland.', 'February 24. - 27, 2025', and the 'HD HUNKELER INNOVATIONDAYS' logo.



Festékmegtakarítás intelligens rácsozási technológiával

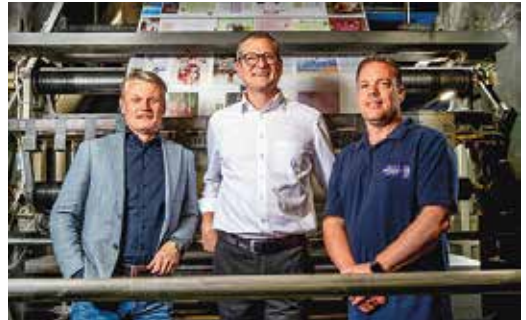
Fordította: Matussek-Faludi Viktória

ECO3

A legnagyobb holland magazinnyomda, a Senefelder Misset, jelentős festékmegtakarítást ér el az ECO3 SPIR@L rácsozási technológiájának köszönhetően. Az ECO3 Apogee munkafolyamat-kezelő szoftverével a teljes nyomdai folyamat optimalizálták, az ajánlatkéréstől kezdve egészen az előkészítésig.

A 1873-ban alapított Senefelder Misset magazinok, utazási brosrúrák, katalógusok és egyéb kapcsolódó nyomtatványok gyártására szakosodott nyomda. A hollandiai Doetinchemben működő cég négy manroland íves ofszet nyomógépet és egy KBA íves nyomógépet üzemeltet. Teljes körű szolgáltatóként 195 alkalmazottal minden gyártási folyamatot végigkísér, egészen a postázásig.

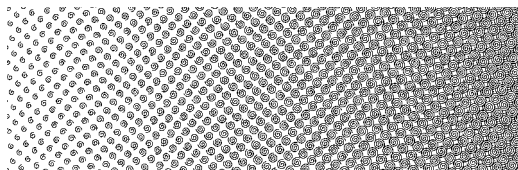
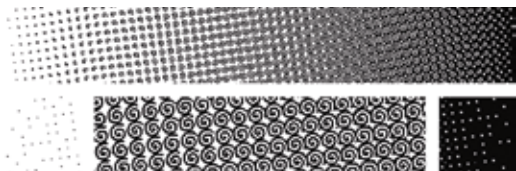
Egy látogatás alkalmával Marcel ten Pas műveleti igazgatóval és Harold Wenting nyomdai asszisztens csoportvezetővel beszélgettünk. Erik Peeters, az ECO3 globális szoftvermarketing-menedzsere a rácsozási szoftverek szerepéről nyilatkozott az előkészítési folyamatban: „Az InkTune technológiánkkal a Senefelder Misset már rendelkezett az ECO3 egyik szürke komponens helyettesítési (GCR) alkalmazásával, amely



a cían, magenta és sárga szürketartalmát feketével helyettesíti. Ez lehetővé teszi jelentős festékmegtakarítás elérését anélkül, hogy észrevehető változás lenne a nyomtatvány eredményében.”

Peeters folytatta: „A SPIR@L erre az elvire épít; megtartja a minőséget, miközben további festékmegtakarítást ér el. A SPIR@L a középtónusokban 20 és 80% között hatékony. Ezen a tartományon belül nem kerek, négyzet vagy elliptikus rácspontot használunk – a pontot spirál alakban építjük fel. Ebben a formában a festék nemcsak kifelé, hanem befelé is terjed a papír abszorpciója révén, így kevesebb festék szükséges egy jó rácspont kialakításához.”





„A SPIR@L-hez jól illeszkedik az ECO3 másik megoldása, a SolidTune, amely a tónusfelületeken működik. A nyomtatónusfelületeiben apró lyukak jönnek létre, javítva az alapanyag nyomtatóságát, és így csökkentve a festékfogyasztást. A SPIR@L és a SolidTune közötti interakció révén a nyomdák stabilabb színeket érhetnek el, és költségeiket is csökkenthetik.”

A SPIR@L TESZTELÉSE

Marcel ten Pas elmondta: „Érdeklődtünk a technológia iránt, és úgy döntöttünk, teszteljük. Márciusban kezdtük meg a tárgyalásokat az ECO3-mal. A fő kérdésünk az volt: »Végezhetünk-e egy próbát, hogy megtudjuk, valóban teljesíti-e a SPIR@L az ígéreteket?« Májusban több tesztet végeztünk egy osztott futással: az egyik

részt hagyományos rácsozással, a másikat pedig SPIR@L rácsozással nyomtattuk. Jelentős festékmegtakarítást tapasztaltunk: 8 és 15% között, a színvilágtól és a papírtípustól függően. Az év közepén szerződést kötöttünk az ECO3-mal a SPIR@L alkalmazására.”

A GÉPPARK ÁTÁLLÍTÁSA

Harold Wenting további részleteket osztott meg a SPIR@L első alkalmazásáról egy manroland nyomógépen: „Minden papírtípusnál újra kellett kalibrálni a görbéket és a SPIR@L típusát. Így biztosítható, hogy a rácspontvastagodási tűrési-határ a szabványon belül maradjon.” Ten Pas hozzáteszi: „Az ECO3-mal való együttműködés egyik előnye, hogy az átállás során kezdetben sok segítséget kaptunk. Ezáltal a következő gé-





pek már sokkal gyorsabban átállíthatók voltak. Mostanra két 48 oldalas gép átállt, és hamarosan következik a két keskenyebb, 16 oldalas gép és az íves ofset nyomógép is.”

NAGYOBB NYOMTATÁSI MINŐSÉG

A teljes projekt értékelése később várható, de ten Pas és Wenting biztosak benne, hogy a tesztelés során elért festékmegtakarítást továbbra is elérik. Már most tapasztalták a pozitív hatásokat. Az egyik első, SPIR@L technológiával nyomtatott Libelle Magazin rész tisztább, részletgazdagabb képet nyújtott.

Wenting folytatja: „A kisebb festékterület miatt a képesség is javult. Korábban a kék árnyalatok a kompresszió miatt hajlamosak voltak a magenta irányába tolni. A SPIR@L technológiával

ezt az effektust nem tapasztaljuk többé. A farmerkék valódi kék marad, teljes színintenzitással és éles részletekkel.”

AUTOMATIZÁLÁS ÉS HIBACSÖKKENTÉS AZ APOGEE ÉS EPS TECHNIQUE INTEGRÁCIÓVAL

A Senefelder Misset 2017 óta használja az ePS Technique MIS/ERP rendszert, mely az Apogeeval együtt biztosítja a nyomdai munkafolyamat teljes automatizálását, az ajánlatadástól a lemezgyártásig. Koos Wellink, a Data & Mailing Support csoportvezetője kiemeli, hogy az automatizált folyamat csökkenti a hibalehetőségeket és gyorsítja a folyamatokat, így a megrendeléseket a PostNL számára 24 órán belül kézbesítik.



Hogyan szeretheted meg a kis példányszámú megrendeléseket?

A DIGITÁLIS NYOMATOK CÉRNAFŰZÉSÉNEK JELENLEGI KIHÍVÁSAI

A drupa 2024 kiállítást követően ellátogattunk számos kisebb és nagyobb könyvkötészetbe, hogy megtudjuk: „Mi akadályozza a digitálisan nyomtatott keménytáblás könyvek elterjedését?”

A válasz szinte mindenhol hasonló volt: a digitálisan nyomtatott anyagok feldolgozása időigényes, költséges, és túl sok munka van vele – különösen, ha kis példányszámban kell dolgozni. Az ilyen munkákat a legtöbb kötet csak kellenül vállalja el, ha egyáltalán elvállalja, mivel több bosszúságot okoznak, mint amennyi profitot hoznak. A klasszikus munkafolyamat – hajtogatás, összehordás, cérnafűzés, mindez három különálló géppel és kézi beállításokkal – rengeteg energiát és időt igényel. Ráadásul az arányosan nagyobb selejt további költségeket okoz.

Amit megnyersz a réven, elveszíted a vámon: a relatíve olcsóbb nyomtatásból származó haszon eltűnik a több műveletet igénylő kötészetben. Egyértelművé vált számunkra: ezek a kihívások egy hatékony megoldásra várnak.

DIGITÁLIS CÉRNAFŰZÉS: A KIHÍVÁSOKBÓL LEHETŐSÉG LESZ

A digitálisan nyomtatott könyvek feldolgozásának problémáira a digitális folyamatokra szabott cérnafűző nyújthat megoldást. Ez a technológia szó szerint átformálhatja a könyvkötészetet működését, és eddig elképzelhetetlen hatékonyságot hozhat el. De miért jelenthet számodra áttörést egy ilyen rendszer?

A hagyományos könyvkötészeti munkafolyamathoz képest – ahol a hajtogatás, az összehordás és a cérnafűzés külön gépeken történik – ez az eljárás sokkal egyszerűbb lesz. A SMYTH DX-E cérnafűző rendszere mindhárom lépést egyetlen gépben, egyetlen folyamatban végzi el, ráadásul egyetlen gépkezelővel. Ezzel jelentősen csökkentheted a gyártási időt és a selejted is. Az érintőképernyős vezérlése nemcsak megkönnyíti a munkát, de a betanulási időt is minimálisra csökkenti. Így egyik munkatársadnak sem kell

technikai zseninek lennie ahhoz, hogy sikerrel alkalmazza ezt a rendszert.

MIÉRT VAN SZÜKSÉG DIGITÁLIS CÉRNAFŰZÉSRE?

A cérnafűzött könyvek tartósak, esztétikailag vonzóak, laposan nyílnak és környezetbarátabbak, hiszen kevesebb ragasztót és vegyszert igényelnek. Ez különösen a prémium minőséget és tartósságot elváró megrendelőknek fontos, amelyek például művészeti albumokat, gyűjtői kiadásokat vagy feltörekvő írók kis példányszámú könyveit jelentik. A digitális nyomtatással és cérnafűzéssel készült könyvvel rugalmasabb is lehetsz, amely a kisebb példányszámú munkáknál – például az egyedi kiadványok vagy gyors újranyomások esetében – egyre gyakoribb piaci elvárás.

A SMYTH DX-E nem csupán egyszerűsíti a gyártási folyamatot, hanem kis- és közepes vállalkozások számára is elérhetővé teszi azon megrendelések teljesítését, amelyeket korábban csak nagyobb, költségesebb rendszerekkel tudtál biztosítani.

DOLGOZD FEL ÖRÖMMEL A LEGKISEBB MEGRENDELÉST IS!

Képzeld el, hogy a könyvkötészeted számára minden kis példányszámú digitális nyomtatási megrendelés nem akadály, hanem egy új lehetőség lehet! Azok a nehézségek, amelyektől más kötetek visszariadnak, a te üzleti előnyöddé válhatnak. A SMYTH DX-E digitális cérnafűző lehetővé teszi, hogy a munkaerőt hatékonyabban osszad be, növeld a termelékenységet, csökkentsd az anyagköltségeket és olyan prémium szolgáltatásokat nyújts, amelyekkel kiemelkedhetsz a versenytársak közül.

Ha szeretnél többet megtudni erről az úttörő rendszerről, látogass el weboldalunkra, és fedezd fel, hogyan teheted a kötészeti folyamataidat jobbat, hatékonyabbá és jövedelmezőbbé!

<https://www.grimex.hu/mg24-smyth/>

P5 X

A DURST TOVÁBB ERŐSÍTI JELENLÉTÉT A SZÉLESFORMÁTUMÚ NYOMTATÓK PIACÁN



A Durst legfrissebb innovációja, a P5 X szemlélteti a minőség és a megbízhatóság iránti elkötelezettségünket, bemutatva a legjobb abból, amit a Durst képvisel.

Az olyan magas minőségienyű marketingtevékenységhez, mint a testre szabott vizuális kommunikáció, a nagyméretű dekoráció és a speciális csomagolások kivitelezésére tervezett P5 X a legszigorúbb szabványoknak megfelelően készült, ugyanakkor elérhető azok számára is, akik a digitális nyomtatás legjobbjai közé szeretnének bekerülni.

A P5 platform integrálja a csúcskategóriás rendszereket, a hibrid megoldásokat, valamint az átfordító szoftver-, szolgáltatási és színmegoldásokat. A P5 X-szel a Durst egy új táblanyomtatót mutat be tekercsnyomtatási lehetőségekkel és a teljes P5 platform előnyeivel.

A Durst P5 X kiemelkedik a pontosságával, minőségével, sokoldalúságával, használhatóságával, megfizethetőségével és összetett funkcióival.

Precizitás és pontosság

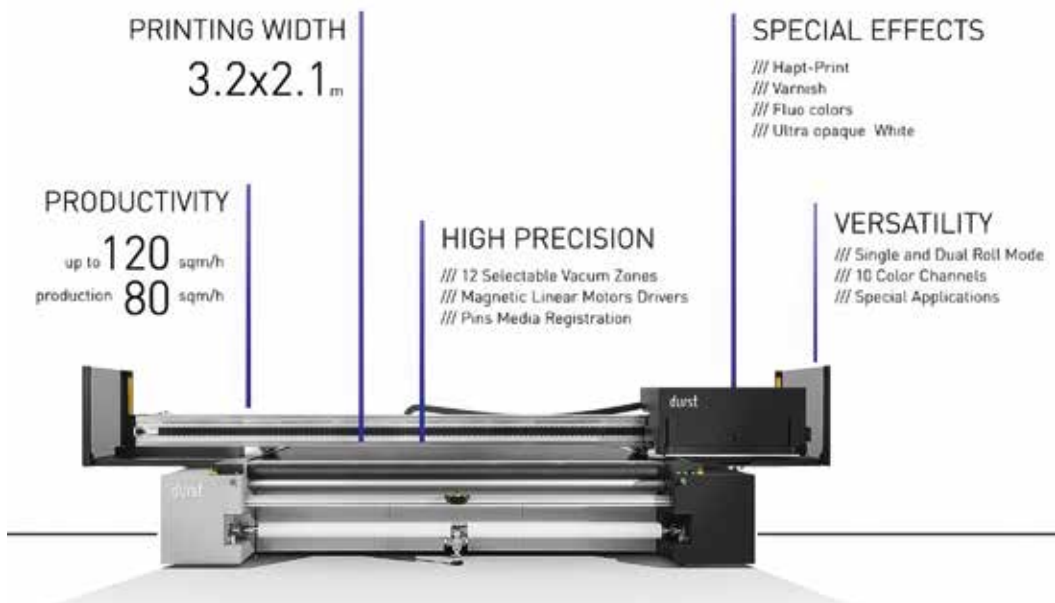
Az X és Y tengelyen mágneses lineáris motorok biztosítják a pontos, megbízható mozgást a teljes munkaterületen. Ez a fejlett rendszer gyorsabb és egyszerűbb pozicionálást tesz lehetővé a pontosság rovására történő kompromisszumok nélkül, még nagy sebességnél is.

Erőteljes vákuumasztal

A P5 X tizenkét választható zónával rendelkező vákuumasztallal van felszerelve. A négy nagyobb zóna könnyen beállítható egyedi csúszkák segítségével, hogy alkalmazkodjon a nyomtatandó anyag szélességéhez, optimalizálva a szívóteljesítményt. Emellett a levegőáramlás iránya megfordítható a gyors anyageltávolítás érdekében. Nagy előny ez az opció a nagyméretű és nehéz alapanyagok, például üvegtáblák mozgatásánál.

Sokoldalú színkonfiguráció

A P5 X tíz színcsatornát kínál, amelyek az egyedi igényeknek megfelelően konfigurálhatók. A csa-





tornák a már sokat bizonyított P5 sorozat festékeit tartalmazzák, a CMYK, a fehér, a fluoreszcens narancssárga, lila, zöld és a light-cyan, a light-magenta, a light-black, a lakk és a primer kombinálásával, így a legkülönbözőbb projektekhez, alkalmazásokhoz és médiatípusokhoz biztosítva a teljes testreszabhatóságot. Üvegnyomatáshoz speciális primer digitális felvitelére van lehetőség a nyomtatás előtt, így nem kell az alapanyagot manuálisan előkezelni.

Optimalizált nyomtatási használhatóság

- ◆ Twin-printing nyomtatásmód. Zökkenőmentes kétoldalas nyomtatás a nagyobb hatékonyság érdekében, várakozási idő nélkül.
- ◆ Reverse printing. Lehetővé teszi az egymentes fehér fölé- és alányomást egyetlen nyomtatófej használatával.
- ◆ Multitrack printing. Támogatja az egyidejű nyomtatást akár 12 csatornán (oldalanként 6) különböző képekkel vagy táblaméretekkel.

Vizuális állapot sor

Az állapot sor egy pillantással tájékoztatja a kezelőt a nyomtatási rendszerre vonatkozó legfontosabb információkról. Jelzi a rendszer készenlétét, a hátralévő nyomtatási időt, a festék állapotát és még sok más, lehetővé téve a hatékony felügyeletet és a gyors reagálást minden helyzetre.

A P5 X az ergonómia szem előtt tartásával készült. A biztonsági funkciók közé tartozik a fejkocsi fényfüggőnye, amely megszakítás esetén lelassítja a nyomtatást, így maximális biztonságot nyújt. A P5 X felhasználóbarát LED-es kijelzőkkel is rendelkezik, amelyek jelzik a táblák helyes elhelyezését, és azonosítják, hogy mely vákuumsorokat kell aktiválni. A mágneses kapcsolók köny-

nyen felszerelhetők, ésszerűsítve a teljes beállítási folyamatot.

A P5 X készülékkel kapcsolatos további információkért látogasson el a következő weboldalra: www.hessetrade.com

A nyomdaipar számára high-end technológiát szállító gépgyártóként aposztrofált Durst új berendezésével egy nagyobb közönség számára könnyebben elérhető berendezéssel rukkolt elő.

Varga Tamást kérdeztük a Hesse Trade képviselőjében, mit kedvel legjobban az új P5 X-ben?

Ma már általánosságban elmondható, hogy a kiváló nyomtatminőség minden márkánál alapértelmezetten elvárt tudás. Nekem személy szerint ebben a gépben az tetszik a legjobban, hogy az egyszerű felhasználhatóságot, a színkezelést és az alapanyagok kezelését a remek szoftvertámogatás rendkívül pontosá, gyorsá és biztonságossá teszi. Például automatikusan méri az alapanyagok vastagságát, így a nyomdaipari előképzettséggel nem rendelkező gépkezelő is hamar és jó eredménnyel tudja a berendezést működtetni. A Durst Workflow szoftver már a tizenhetedik fejlesztési verziószámánál tart és a piacon működő több ezer berendezés üzemeltetése során szerzett adatok és tapasztalatok támogatják a folyamatos fejlesztést. Bár a P5 X ára magasabb, mint a rendkívül elterjedten használt kínai berendezéseké, stabilitása, megbízhatósága és nem utolsósorban a 0–24-es szerviztámogatása jelentős érveknek számítanak a vásárlói döntésben.

Az olaszországi gyár a szervizszolgáltatás gyorsítása érdekében már most minden adatot rögzít, amivel tanítják és szolgálatukba állítják a mesterséges intelligenciát, hogy a különböző időzónákban működő partnerek is azonnal kapjanak megoldást a felmerülő kérdésekre.

Az autonóm mobil robotok (AMR)

A BELSŐ LOGISZTIKA FORRADALMA

Kiss Nóra

Az ipar és a logisztika világában az autonóm mobil robotok (AMR) egyre inkább előtérbe kerülnek, mint a belső logisztika jövőjének meghatározói. Ezek az önállóan működő robotok forradalmasítják a gyártási és raktározási folyamatokat, növelve a hatékonyságot és csökkentve a költségeket.

Az autonóm mobil robotok (AMR) legnagyobb előnyei közé tartozik a rugalmasságuk és a könnyű integrációjuk a meglévő rendszerekbe. Ellentétben a hagyományos, vezetékhez kötött automatizált szállítórendszerekkel, az AMR-ek képesek szabadon mozogni a gyártási területeken, raktárakban és egyéb logisztikai központokban. Ez a képesség lehetővé teszi számukra, hogy gyorsan és hatékonyan reagáljanak a változó körülményekre, anélkül, hogy drága és időigényes átalakításokra lenne szükség.

Az AMR-ek egyik legfontosabb jellemzője az intelligens navigációs rendszer, amely lehetővé teszi számukra, hogy önállóan megtalálják a legjobb útvonalat a feladataik elvégzéséhez. Ezek a rendszerek szenzorokkal és algoritmusokkal dolgoznak, amelyek folyamatosan elemzik a kör-

nyezetet, és valós időben alkalmazkodnak hozzá. Ez a technológia nemcsak a hatékonyságot növeli, hanem a biztonságot is, hiszen az AMR-ek képesek elkerülni az akadályokat és baleseteket.



A nyomdákban gyártó gépek automatizálása már régóta aktuális téma és jelentős eredmények születtek ezen a területen. Azonban az anyagmozgatás terén az iparágunkban még mindig sok a kézi munka. A papírt továbbra is jellemzően kézzel rakodják, tárolják, adagolják és távolítják el. Az intelligens üzem koncepciója csak a rendelések precíz tervezésével, nyomon követésével és kiszámításával valósítható meg a teljes munkafolyamat során. Ebben az önálló mobil robottechnológia kulcsszerepet játszik, mivel gyors és egyszerű integrációt tesz lehetővé a meglévő folyamatokba. Ennek köszönhetően az anyagmozgatás és -szállítás időben történik, előzetes számítások és tervezés nélkül.

AZ MBO ÉS AZ AGILOX EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Az MBO az osztrák AGILOX céggel együttműködve kínál egyszerű és innovatív megoldásokat a vállalatok belső logisztikai folyamatainak automatizálására. Az AGILOX az önálló mobil robottechnológia élvonalát képviseli, és az iparág legfejlettebb technológiáit kínálja. Az AGILOX X-Swarm önálló mobil robot kiemelkedik a versenytársak közül, biztosítva a páratlan teljesítményt és megbízhatóságot. Az MBO-AGILOX önálló mobil robotjai által gyűjtött adatok felhasználhatók a jövőbeni folyamatoptimalizálásra és a szerződéses költségek újraszámítására. A megnövekedett hatékonyság jelentős költségcsökkentést eredményez az anyagmozgatás és -tárolás terén.

Az innovatív technológia folyamatos fejlesztése és az ipari alkalmazások bővülése azt vetíti előre, hogy az AMR-ek a belső logisztika meghatározó elemeivé válnak a következő években. Azok a vállalatok, amelyek időben felismerik az AMR-ek nyújtotta előnyöket, jelentős versenyelőnyre tehetnek szert a piacon. További részletekért keresse a magyarországi képviselőt, a Prosystem Print Kft.-t!

Innovatív könyvkötészet a Meccanotecnica-val



Kaposvári Edina

A könyvkötészet területén az innováció és a technológiai fejlődés kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy a nyomdák versenyképesek maradjanak a folyamatosan változó piacon. Az olasz Meccanotecnica idén a legújabb fejlesztését mutatta be, amely jelentős előrelépést jelent a könyvkötészet világában.

Egy modern könyvkötészet megköveteli a legújabb technológiát, hatékony folyamatokat, képzett személyzetet és az elkötelezettséget a minőség és a fenntarthatóság iránt, hogy megfeleljen a változó iparági igényeknek. Változások sorozatát látjuk ma a személyre- és testreszabást támogató „Book-of-One” követelmények, a raktározási költségek csökkentését célzó kis példányszámú munkák, a könyvkötészeti berendezések és munkafolyamatok terén. Mivel a könyvgyártó nyomdák bővítik formátum- és könyvkötészeti stílusai kínálatát, így elengedhetetlen, hogy megvizsgáljuk, vajon mi az, ami ma egyáltalán megvalósítható. A Meccanotecnica csoport vezető szerepet tölt be a könyvkötészeti iparágban az ofset, digitális és hibrid könyvgyártók számára készült cérnafűzött könyvtetek gyártásának támogatásában, és most lehetőséget kínál a ragasztókötéshez is. Ezek a megoldások a befejezési munkafolyamatba illesztve hatékonyságot és segítséget nyújtanak, kapacitásokat felszabadítva, amelyeket a nagy sebességű digitális nyomógépek biztosítanak a nyomdák számára.

A MAI KÖNYVKÖTÉSZET ÉS KÖNYVGYÁRTÁS PIACA

Az új beruházásokat fontolgató könyvgyártók számára az adatok azt mutatják, hogy a piac a kis példányszámú és gyorsabb átfutási időt igénylő munkák köré szerveződik át, így érdemes a kiadói igényeket támogató berendezésekbe és munkafolyamatokba beruházni, amelyek „short run” rendeléseket adnak hozzá a kínálat-



hoz. A lényeg az, hogy a könyvpiac egészséges. Bár néhány szegmens visszaeshet, vannak folyamatos növekedési lehetőségek. A világon nyomtatott összes könyvoldal több mint 10%-át már ma is inkjet nyomógépeken nyomtatják, és ez a szám várhatóan tovább fog nőni. Ez a technológia lehetővé teszi a kiadók számára, hogy kihasználják a változó keresletet, testreszabási lehetőségeket kínálnak, növeljék a termelékenységet és további szolgáltatásokat nyújtsanak. Az igény szerinti nyomtatási modellek térnyerése támogatja a kiadók azon törekvését, hogy hatékonyabban kezeljék a készleteket és gyorsan reagáljanak a piaci keresletre.

EGYEDI KÖTÉSZETI MEGOLDÁSOK

A Meccanotecnica idén egy *multifunkcionális könyvkötészeti gépsorral* debütált. Négy teljesen automatikus gép kombinációjával a gépsor lehetővé teszi könyvek gyártását két kötéseti módszerrel: cérnafűzés és ragasztókötés, valamint többféle finishing lehetőséggel, mint például puhatáblás finishing, vagy keménytáblás előkészítés. Ma ez az egyetlen finishing gépsor, amely ilyen széles körű sokoldalúságot és rugalmasságot kínál a könyvkötőknek, digitális munkafolyamattal együtt, amely zökkenőmentes gyártást tesz lehetővé a finishing variációkkal ugyanazon a papírtekerccsen belül.

A Prosystem Print Kft. büszke arra, hogy a Meccanotecnica partnereként hozzájárulhat a nyomdaipar fejlődéséhez. A közös célunk, hogy ügyfeleink számára a leginnovatívabb és leghatékonyabb megoldásokat kínáljuk, amelyek révén nemcsak a termelési folyamatok javulnak, hanem a végeredmény is magasabb színvonalú lesz.

Lundberg Tech hulladékkezelő rendszerek

KÖRNYEZETTUDATOS MEGOLDÁSOK A NYOMDAIPARBAN

Kaposvári Edina

A modern nyomdaipar egyik legnagyobb kihívása a hulladékkezelés és a környezettudatosság kérdése. A fenntartható gyártási folyamatok iránti igény egyre jobban növekszik és a vállalatoknak is szükséges alkalmazkodni ehhez a szemléletváltáshoz.

A Lundberg Tech hulladékkezelő rendszerek innovatív megoldásokat kínálnak a nyomdaipari hulladék kezelésére és újrahasznosítására. Ezek a rendszerek minimalizálják a hulladéklerakókba kerülő anyagok mennyiségét, csökkentve ezzel a környezeti terhelést. A Prosystem Print Kft. számára különösen nagy büszkeség, hogy idén már a harmadik ilyen rendszert sikerült értékesíteni és üzembe helyezni Magyarországon, ami jól mutatja a növekvő igényt a fenntartható megoldások iránt.

Az egyik legutóbbi telepítésünk a Codex Értékpapír Zrt.-nél történt, ahol a Lundberg Tech hulladékkezelő rendszer bevezetése jelentős előrelépést jelentett a hulladékgazdálkodás hatékonyságában. A Codex Értékpapír Zrt., mint a nyomdaipar egyik vezető szereplője, elkötelezett a környezetvédelem mellett, és a Lundberg Tech hulladékkezelő rendszer bevezetésével még inkább hozzájárulhat a fenntartható működéshez.

Ezek a hulladékkezelő rendszerek szenzorokkal és automatizált folyamatokkal dolgoznak, amelyek biztosítják a hulladék megfelelő darálását, elszívását,

tömörítését, és minimalizálják az emberi beavatkozás szükségességét. Ennek köszönhetően a nyomdák jelentős költségmegtakarítást érhetnek el, miközben csökkentik ökológiai lábnyomukat. A környezetvédelem mellett a nyomdák olyan előnyökre is szert tehetnek, mint a munkaerő hatékonyabb kihasználása, hiszen nincs szükség arra, hogy egy munkatárs folyamatosan a hulladék összegyűjtésével és elszállításával foglalkozzon.

A Prosystem Print Kft. célja, hogy továbbra is előmozdítsa a fenntartható technológiák elterjedését a nyomdaiparban. Az idei három sikeres telepítés, köztük a Codexnél végzett munka, jól mutatja, hogy a vállalat elkötelezett a környezetvédelem és a technológiai innováció mellett. A hulladékkezelő rendszerek révén a nyomdaipar egy jelentős lépést tehet a fenntarthatóság irányába. A környezettudatosság és a hatékony hulladékkezelés nemcsak etikai, hanem gazdasági szempontból is előnyös, így minden vállalatnak érdemes megfontolni ezen technológiák alkalmazását.

Kérje ingyenes felmérésünket és tervezési szolgáltatásunkat!



Digitalizáció a nyomdaiparban

AZ EXCELEN TÚL: HOGYAN VÁLIK A TECHNOLÓGIA VERSENYELŐNNYÉ ÉS FENNTARTHATÓ STRATÉGIÁVÁ?

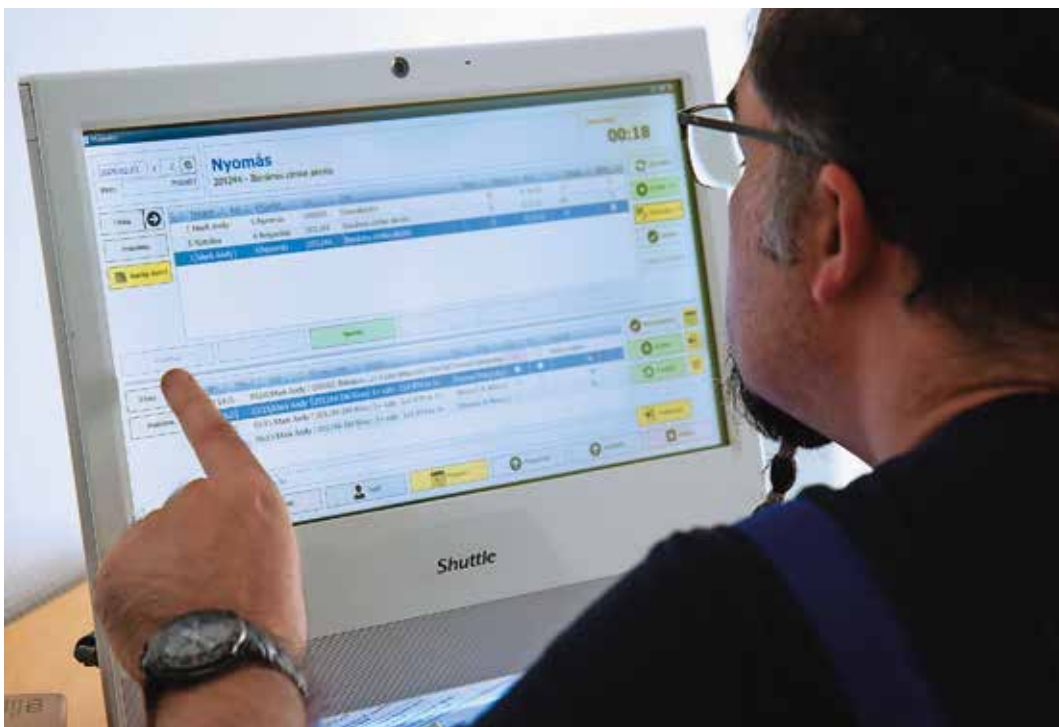
Némethi Botond

A digitalizáció nem csupán technikai innováció, hanem stratégiai szemléletmód, amelynek célja a hatékonyság növelése és a versenyképesség fenntartása a nyomdaiparban. Ahogy az üzleti környezet gyorsan változik, a digitális megoldások alkalmazása már nem csupán versenyelőnyt jelent, hanem alapvető követelmény is. A Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület által szervezett, nyomdaipari karbantartással foglalkozó Ready to Operate Symp elnevezésű konferencián Kányási László, a ScrollMAX Zrt. ügyvezetője rávilágított, hogyan segíthet a digitalizáció a hatékonyság növelésében, a költségek csökkentésében és a versenyelőny megteremtésében.

„Fontos kiemelni, hogy az Excel használata nem egyenlő a digitalizációval” – húzta alá előadásában a szakember. „Az egymástól elszigetelt adatbázisok és adatszigitetek helyett integrált rendszerekre van szükség, amelyek biztosítják az adatok egységes áramlását és az összehangolt működést. A megfelelő digitalizáció elengedhetetlen feltétele az önálló adatszigitetek felszámolása, amelyek a hatékonyságot sokszor inkább csökkentik, mint növelik.”

SZEMLÉLETVÁLTÁS: A FOLYAMATOK ÚJRATERVEZÉSE

A digitalizáció megköveteli a megszokott rutínok és módszerek megváltoztatását. A vállalati folyamatok optimalizálásának célja, hogy hatékonyabb, gyorsabb és költségkímélőbb műkö-



dést eredményezzen. „Az átalakulás során nem csupán a jelenlegi folyamatok digitális változatait kell létrehozni, hanem adott esetben el kell engedni a régi módszereket. A digitalizációval elérhető adatok és megoldások által gyakran új utakon lehet megközelíteni a hatékonyabb működést, mint például a valós idejű adatkövetés, amely gyorsabb és pontosabb döntéshozatalt tesz lehetővé” – hangsúlyozta.

A digitális rendszerek beállításának köszönhető egyebek mellett az adatvezérelt döntéshozatal is. Ez azt jelenti, hogy az összegyűjtött adatok segítenek a nyomda működésének megértésében, például mely gépek és folyamatok a leghatékonyabbak, vagy épp mely területek szorulnak több támogatásra, így pontos döntések hozhatók az optimalizációról.

További előnyök realizálhatók akár a prediktív és a proaktív karbantartásban is. Előbbi lehetővé teszi, hogy a valós idejű állapotfigyelés által kiszűrhető legyenek az esetleges meghibásodások, így még azelőtt elvégezhető a javítások, hogy komolyabb leállás történne. A proaktív karbantartás által pedig pontosan meghatározható, mely gépeket milyen gyakran kell karbantartani, ezáltal elkerülhető a váratlan leállások.

MINDEZ ELÉRHETETLEN A VEZETŐI ELKÖTELEZŐDÉS NÉLKÜL

„A digitalizációval járó szervezeti átalakulás sikere nagyban a felső vezetés támogatásán múlik” – mutatott rá. Az átalakulás hosszú távú beruházást igényel, amely gyakran komoly kihívásokat jelenthet. Ahhoz, hogy a digitális transzformáció valóban fenntartható előnyöket eredményezzen, a vezetőség kitartó elkötelezettsége szükséges. A vezetőknek nemcsak elindítaniuk kell az átállást, hanem következetesen támogatniuk is kell azt, különösen az átmeneti nehézségek idején. Ez a hozzáállás kulcsfontosságú ahhoz, hogy az új szemléletet minden munkatárs

magáénak érezze, és alkalmazkodjon az új működési elvárásokhoz.

TERVEZÉS ÉS KÖZÖS GONDOLKODÁS

A szervezeti hitelesség és a hatékony működés megőrzése érdekében fontos, hogy az átalakulás folyamatát részletes tervezés és alapos előkészítés előzze meg. A digitalizáció nem egy gyorsan bevezethető megoldás, hanem lépésről lépésre haladó átalakulás, amelynek sikere az üzleti célokhoz igazított, aprólékos projektterveken múlik. „A közös gondolkodás és tervezés során fel kell mérni, hogy mely folyamatok digitalizálása szükséges a leginkább és hogyan illeszkednek ezek a szervezet egészébe” – hangsúlyozta.

BIZALOMÉPÍTÉS ÉS ÜGYFÉLBIZALOM NÖVELTÉSE

Az auditálható és kontrollált folyamatok megléte jelentős bizalomépítő tényező az ügyfelek szemében. Az integrált digitális rendszerek lehetővé teszik az átlátható működést, így a vállalat megbízhatóságát fokozzák a piacon. „Az ügyfelek számára különösen fontos, hogy a gyártás során folyamatosan követni tudják a folyamatokat, ami magas szintű biztonságérzetet kelt bennük. A ScrollMAX Zrt. által kínált digitális megoldásokkal a vállalatok képesek megteremteni ezt a bizalomra épülő üzleti kapcsolatot, amely jelentős versenyelőnyt biztosíthat a konkurenciával szemben” – tette hozzá a vállalat ügyvezetője.

A nyomdaipar digitalizációs kihívásaira adott válaszok és az integrált rendszerek bevezetése ma már nemcsak versenyelőnyt, hanem hosszú távú fenntarthatóságot is eredményezhetnek. A vállalatvezetők elkötelezettsége és az együttműködésre épülő stratégia nemcsak a belső működést javítja, hanem növeli a piaci hitelességet és bizalmat is, amely az ügyfelek megszerzésének és megtartásának kulcsát jelentheti.



A TPS Colour Kft. büszkén mondhatja el magáról, hogy Magyarországon a SunChemical legnagyobb támogatását élvezi. Cégünk nemcsak a festékek és nyomdai megoldások piacának meghatározó szereplője, hanem az innováció, a minőség és az ügyfélközpontság terén is élen jár.



Leiszt Dániel

A TPS COLOUR FESTÉKKONYHA ÉS RAKTÁRKÉSZLET A TESTRESZABOTT MEGOLDÁSOK KÖZPONTJA

2021-ben indított festékkonyhánk Magyarország egyik legmodernebb létesítménye, amely a SunChemical technológiájára épül. A festékkonyha lehetővé teszi, hogy ügyfeleinknek egyedi színeket és különleges igényeket kielégítő festékeket kínáljunk.

Cégünk kulcsszerepet játszik a SunChemical pasztaszerű festékeinek magyarországi értékesítésében. A kevert és egyéb festéket használó ügyfelek elégedettsége és a TPS Colour folyamatosan bővülő tevékenységi köre bizonyítja a közös munka sikerességét.

Raktárkészletünknek köszönhetően a megrendeléseket akár azonnal tudjuk teljesíteni ügyfeleink részére.

SZAKÉRTŐI CSAPATUNK

A TPS Colour Kft. sikere mögött tapasztalt és elhivatott vezetők állnak:

Leiszt Dániel ügyvezető igazgató, aki jelentős tapasztalattal rendelkezik a nyomdaiparban. Korábban tagja volt a SunChemical csapatának, majd évekig irányította az Idab Kft.-t. Ezenkívül a Grafika Zrt. kereskedelmi és műszaki vezérigazgató-helyetteseként is dolgozott, ahol mély szakmai tudást szerzett a nyomda- és festékipar különböző területein.

Tankó Panni ügyvezető igazgató, aki a cég pénzügyeit és adminisztrációs feladatait látja el. *László József* festéklabor-vezető, aki 1996-ban szerezte síknyomó gépmesteri végzettségét Kecskeméten, majd közel tíz évig gépmesterként dolgozott. A nyomdaipari festékek keverésének alapjait a Petőfi Nyomda festéklaborjában sajátította el, majd a SunChemical Kft.-nél töltött csaknem 13 év alatt komoly szakmai tapasztalatra tett szert, amelyet 2021 óta a TPS Colour Kft.-nél kamatoztat.

MIÉRT VÁLASZTANAK MINKET PARTNEREINK?

Személyre szabott kiszolgálás. Ügyfeleinkkel szoros együttműködésben dolgozunk, hogy minden projektjükhöz a legmegfelelőbb megoldást nyújtsuk.

Fenntarthatóság. Termékeink és gyártási folyamataink megfelelnek a legszigorúbb környezetvédelmi előírásoknak.

Gyorsaság és rugalmasság. Raktárkészletünknek köszönhetően a megrendelések jelentős részét azonnal tudjuk teljesíteni.

Megbízhatóság. Magyarországon egyedülálló támogatással rendelkezünk, így ügyfeleink számíthatnak ránk minden körülmények között.

A JÖVŐ FELÉ VEZETŐ ÚT

A TPS Colour Kft. a SunChemical támogatásával továbbra is elkötelezett a magyar nyomdaipar fejlesztése mellett. Célunk, hogy ügyfeleink számára a legmodernebb technológiát, a legmagasabb színvonalú termékeket és a lehető legjobb szolgáltatást biztosítsuk.

Legyen szó ofszetfestékekről, egyedi színkeverésről vagy technikai támogatásról, a TPS Colour Kft. a SunChemical innovációjával és erejével az Ön megbízható partnere!

SunChemical nyomdafestékek Magyarországon

A SunChemical a világ legnagyobb nyomdafestékgyártója. Termékei globálisan meghatározók a nyomdaiparban. Ha egy bevásárlóközpontban a termékekre nézünk, az esetek körülbelül felében a nyomtatott csomagolásaik a SunChemical nyomdafestékeivel jelenítik meg a termékre jellemző információkat, valamint a figyelemfelhívó grafikai designt.

A SunChemical több mint kétszáz év tapasztalatát halmozta fel a festékgyártás területén, és mindmáig a leginnovatívabb gyártó. A SunChemical használja a legfejlettebb technológiát a festékek gyártásához, különösen magas és egyenletes minőséget biztosítva a termékeit felhasználó nyomdák gyártási folyamatainak támogatására.

Mindemellett a SunChemical élen jár a termékei környezetre gyakorolt hatásának mérséklésében, és különleges figyelmet fordít a fenntarthatóság témakörére. Ezt nyilvánosan kibocsátott fenntarthatósági riportjaiban évente részletezi is.

A SunChemical Magyarországon is évtizedek óta jelen van, és a piacon meghatározó festékbeszállító. Portfóliójában gyakorlatilag minden nyomdaiparban használt technológiához tud terméket ajánlani. Az évek során a SunChemical működése Magyarországon többször átalakult. Először a SunChemical Kft. vált a forgalmazó helyett az új forgalmazó, a SunChemical AG üzleti támogató vállalatává. Ezt 2020-ban követte egy újabb változás, ami után a SunChemical AG a magyarországi raktározást megszüntette, és helyette régiós, több országot kiszolgáló raktárból kezdte el kiszolgálni partnerei igényét. Ebben a logisztikai kiszolgáltatásban nyilvánvalóvá vált, hogy a termékeinek magyarországi eladásait új üzleti modellel kell biztosítani.

Az új modellben a folyékony festékeket használó (flexográfiai és mélynyomtatást végző) partnerek, valamint a pasztaszerű festékek (ofset) felhasználói közül a legnagyobb igényű cégek festékellátását



László Róbert

továbbra is közvetlenül a SunChemical AG végzi, a SunChemical Kft. támogatását igénybe véve. A SunChemical folyékony festékeinek üzleti megoldások és műszaki vezetője Magyarországon *Lévay Zoltán*, aki emellett a SunChemical Kft. ügyvezetője is. A pasztaszerű festékek üzleti támogatásáért *László Róbert* felel hazánkban, aki az ofset üzleti megoldások és műszaki vezetője. A közepes és kisebb méretű nyomdák kiváló minőségű

SunChemical festékekkel való ellátását célzó politika viszont változott, és itt viszonteladókra támaszkodik a SunChemical AG.

A SunChemical Kft., majd utána a SunChemical AG a márká- és különböző kevert Pantone színek fontos ellátója volt a magyarországi nyomdák részére.

A 2020-ban történt változások ezek ellátását is befolyásolták. A SunChemical AG alapos megfontolás után úgy döntött, hogy a kevert színek gyártását és forgalmazását a TPS Colour Kft. kiemelt viszonteladójával együttműködve oldja meg. Ezért a TPS Colour Kft. a gyártáshoz szükséges eszközöket megvásárolta és a SunChemical minden szükséges információt biztosított a festékkeverés átvételéhez. A TPS Colour alkalmazta tovább a SunChemical évtizedes tapasztalattal rendelkező festékkeverő személyzetét. A SunChemical ezeken túl a legmagasabb szintű gyári támogatást biztosítja a TPS Colournak azért, hogy a kevert festéket használó magyarországi nyomdák zökkenőmentesen tudják tovább használni a SunChemical megoldásait. Az idő azóta azt igazolja, hogy ez a változás nagyon sikeresen működik már a kezdetek óta.

A TPS Colour kevert festéket használó ügyfeleinek pozitív visszajelzése mellett működik, és tevékenységi köre nemcsak a kevert, hanem gyakorlatilag az összes SunChemical gyártmányú pasztaszerű festék magyarországi értékesítésében folyamatosan növekvő volumenek mellett vesz részt.

Ex libris kiállítás

VASNÉ DR. TÓTH KORNÉLIA MŰVELŐDÉSTÖRTÉNÉSZ GYŰJTEMÉNYÉBŐL

Padné Szabó Mária

Az Ajka Városi Múzeum és Fotógaléria adott helyet 2024. szeptember 6. és október 10. között a „Kultúrtörténet ex libriseken. Válogatás Vasné dr. Tóth Kornélia művelődéstörténet gyűjteményéből” című kisgrafikai kiállításnak, melyen 32 tablón mintegy 350 alkotás volt megtekinthető. A tárlatot, melyről a sajtó, a helyi média mellett az M1 televízió is tudósított, Padné Szabó Mária, a Kisgrafika Barátok Köre Ajkai Csoportjának vezetője nyitotta meg.



Pillanatkép a kiállításmegnyitón

Padné Szabó Mária köszöntötte az érdeklődőket a kiállítás megnyitóján, és bemutatta Vasné dr. Tóth Kornéliát, akivel bizonyára többen találkoztak már, hiszen számos alkalommal olvashattak tevékenységéről lapunk hasábjain. Kornélia művelődéstörténész, tudományos kutató, könyvtáros, magyar-történelem szakos tanár, szakkönyvíró, nyelvész, folyóirat-szerkesztő.

2008-tól az Országos Széchényi Könyvtár főmunkatársa, a Térkép-, Plakát- és Kisnyomtatványtár tudományos kutatója. A kisnyomtatványok körébe tartozik az ex libris is, amiből több tízezer darabot őriz nemzeti könyvtárunk. Ennek a hatalmas anyagnak a feltárása, rendszerezése, internetes tartalomszolgáltatásra előkészítése is munkaköri feladatai közé tartozik. Munkahelyén túl a Moszkvai Állami Idegen Nyelvű Könyvtárban is végezhetett ebben a témában kutatásokat, ami nagy élményt, sok szakmai tapasztalatot jelentett.



A kiállítás részlete

Tudományos eredményeit számtalan formában publikálta, előadásokon mutatta be, és az ex librist választotta doktori disszertációjának témájául is. A feladatból pedig hamarosan szenedvény lett, ő maga is gyűjtővé és megrendelővé vált, így is támogatva művészeinket.

Hozzávetőleg 9000 darabos gyűjteményéből 1300 a külföldi, a többi magyar alkotó munkája. Ennek a hatalmas anyagnak csak töredékét tudjuk bemutatni. A válogatás címe: *Kultúrtörténet ex libriseken.*

A címválasztást az indokolja, hogy a művészet (művészi alkotásokat) kultúrtörténeti rendszerben mutatja be.

A művelődés értékei és normái, ismeretek megszerzése és alkalmazása.

A művészet pedig az értékek és normák elvont, általánosító vagy kiemelő, más nézőpontból szemlélt, plusz értéket hozzáadó megjelenítése. Ezt a hozzáadott értéket teremti meg az építés, szobrász, festő, grafikus, zenész, író, költő, színész, táncművész, tudós, és így tovább.



Kapolcsi Kovács Csaba rézkarca (2024)

Ezt a fantasztikus sokszínűséget most a grafikus és a gyűjtő látószögéből szemlélhetjük. Az ex libris, azaz művészi könyvjegy eredendően önálló művészi, kisgrafikai alkotás, aminek feladata az volt, hogy jelezze, ki a könyv tulajdonosa, de nem elégedett meg a név esztétikus leírásával, hanem ezt olyan képi keretbe foglalta/foglaltatta az alkotó és a megrendelő, ami utalt a könyv tartalmára és a tulajdonos

valamilyen jellemzőjére, foglalkozására, érdeklődési körére is. Ábrája kezdetben a címer, majd a tulajdonos portréja, intézmény esetén az épület rajza. Mindezt egyéb felirat is kiegészíthette. Tehát a tulajdonos és a hatalmi pozíció jelölésére is alkalmas volt. Először a főnemesi és egyházi könyvtárak könyveibe, azok borítójának első belső oldalára ragasztották az ex libriseket. A könyvnyomtatás terjedésével, a könyvek árának megfizethetővé válásával a kismesek és polgárok is gyűjthettek könyvjegyeket. Nekik általában nem volt címerük, így szakmájukhoz kapcsolódó szimbólumok kerültek a jogászok, orvosok, tudósok, művészek vagy más foglalkozásuk neve mellé.

Az ex libris sokszorosított kisgrafika, hús, de akár több száz nyomat is készülhetett belőle. Ehhez speciális technikákra volt szükség. Olyan alapanyagokra, dúcokra írták, rajzolták, karcolták, vészték, maratták az ábrát, illetve annak inverzét, amelyek



Vén Zoltán rézmetszete (2013)

viszonylag tartósak. Például csiszolt kőlap, fa-, acél-, ólom-, réz-, cinklemez, műanyag vagy lágyalap.

Kornélia a kiállítás szerkesztésekor nem a technikát, hanem a témát választotta rendezési elvnek. Kedvelt témaköréi a könyv, irodalom, történelem, ex libris kongresszusok és egyéb események, valamint a portrék. Ezt tükrözi a kiállítási válogatás is. A plakátok szereplő grafikák mindegyike megtalálható a tablón. A portréját is ábrázoló ex librist Safiya Piskun fehérorosz művész készítette egy prágai nemzetközi kongresszus alkalmából.



Safiya Piskun (BY) rézkarca (2018)

Az első tíz tablón Kornélia saját nevére készült lapokat láthatunk kisgrafikai találkozókról, kongresszusokról, amelyeken személyesen vett részt, valamint az irodalom és történelem témaköréből. Itt külön felhívom a figyelmet a számítógép és hozzá kapcsolható eszközök segítségével készült grafikákra. Kovács Borbála így ír az új technikáról: „A művész felismerte az

eszköz által nyújtott újszerű lehetőséget a világ és az ember eddig ismeretlen képének, sosem látott oldalainak feltárására. Az elektrografika a maga sajátos eszközeivel kezdte el feltérképezni a modern kor embere és a technika viszonyát is. Az új perspektívában a gép arca is megváltozott, a művész megszelídítette azt, sajátos, bensőséges kapcsolatot alakított ki vele. Nem a végzetet, hanem a továbblépés esélyét látta az eszközben. Úgy használta a technicizált információs társadalom eszközét, mint ahogy a tengeri élőlények lassan belepik, belakják, beépítik életükbe a tenger mélyére süllyedt hajó roncsait.” Vagyis a művész a gép nem rendeltetészerű, eltérített használatával túllép a közvetítő szerepen, és egyedi elektromos eszközzel készült képzőművészeti alkotást hoz létre.



Drahos István fametszete (1967)

A második tematikus egységben, 22 tablón már a lapok cseréjével megszerzett könyvjegyek láthatók. Itt a jó néhány intézmény számára készült ex libris között ismerőseket is találhatnak, pl. az ajkai, pápai és tapolcai könyvtárét. A foglalkozásokkal kapcsolatos lapok nagyon változatosak, ötletgazdagok. A kiemelt témák közül a könyv hangsúlyos szerepet kap. Könyvbrázolás, könyv és nyomdászat, könyv és olvasás, könyv és ex libris, könyv és állat olyan sokoldalú megközelítésével találkozhatunk, hogy itt biztosan mindenki talál magának kedvencet. Erre 86 alkotó 350 munkája ad lehetőséget.

A Kisgrafika Barátok Köre 65 éves. Erről is megemlékezik több tabló, köztük az egykori vezetőség tagjairól, aminek Kornélia is részese, valamint a budapesti mellett jelentős szegedi és ajkai csoportról is.

A tablók alatti tárlók közül az első kettőben a 22 saját szerzésű könyvből, katalógusaiból és 450 körüli tanulmányából, szakirányú írásából válogatott a témához kapcsolódókat. Erről a tárlatról is szerkesztett katalógust a kiállító.

A harmadik tárlóban a *Kisgrafika* és más szakfolyóiratokban megjelent cikkeiből válogatott a szerző. A negyedikben saját idegen nyelvű cikkeiből és az ő munkásságát bemutató idegen nyelvű cikkekből láthatnak válogatást.

Vasné dr. Tóth Kornélia munkásságát több kiténtetés-



A kiállítás katalógusa, szerk. Vasné dr. Tóth Kornélia, Budapest, 2024 (címlap)

sel, díjjal jutalmazták. Legjelentősebb a 2024-ben a Német Ex libris Egyesület nemzetközi találkozóján átvett Walter von Zur Westen-érem. Ezt az elismerést minden évben egyetlen olyan ember kaphatja, aki a könyvjegy kutatása, bemutatása, szakirodalmának bővítése, terjesztése kapcsán kiemelkedő teljesítményt mutatott fel. Ezt a díjat eddigi tudományos kutatásaiért, szakíróként végzett munkájáért, nemzetközi tevékenységéért, doktori disszertációjáért és a *Kisgrafika* folyóirat szerkesztéséért érdemelte ki. A Csingervölgy Non-profit Kft.-hez tartozó Városi Múzeum és Fotógaléria dolgozó és a jelen lévő érdeklődők nevében gratulálunk, és további eredményes munkájához minden jót kívánunk! A látogatóknak pedig azt, hogy a megismerés, a felfedezés élményével legyenek gazdagabbak.

Tiponaptár 2025

ÖRÖMZENE A GRAFIKÁS CSAPATTAL

Matusek-Faludi Viktória

Minden alkalmat megragadunk arra, hogy a nyomtatás, a tipográfia és grafika szinergiájával létrehozzunk egy olyan alkotást, ami nem öncélú nyomatminta, hanem eredeti rendeltetését, esetünkben a naptár funkcióját is tökéletesen ellátja. Fontos továbbá, hogy a grafikus kommunikációhoz szorosan köthető témája és megjelenése legyen a készterméknek. Erre kiváló példa a Maczó Péter által tervezett Tiponaptár, ami a 2025-ös esztendő megjelenítő tépőblokkban ölt testet. A 12 × 12 cm-es, 42 mm gerincvastagságú asztali naptártömb klasszikusan digitális nyomdai feladat. Háromszázhetven lapos terjedelmével jegyzetömbként is funkcionál és minden asztal mutató dísz és egyben hasznos kelléke lehet. A naptár végén a tervező regiszterben összesítette a felhasznált fontok pontos megnevezését.



A naptártömb oldalai a Papyrus Hungária Zrt. által forgalmazott Munken Premium Crem 1.3 90 g/m²-tömegű papírra készültek. Ez a papír művészi kiadványok kedvelt alapanyaga, több nyomtatási eljáráshoz is ajánlott a felhasználása, amit saját tapasztalatainkkal is megerősíthetünk: futtathatósága és feldolgozása remek minősítést kapott a Reactor Stúdióban. Marác Csaba cégvezető, Maczó Péter



tervezőgrafikus, Szendrey Iringó, a Papyrus marketing és grafikai specialitások képviselője, Menyhárt Imre, a Ricoh Magyarország ügyvezetője és Matusek-Faludi Viktória főszerkesztő is jelen volt a gépinduláson. A naptár nyomtatását a Ricoh Hungary Kft. segítette: Ricoh Pro 8100S íves digitális nyomdagépen a Reactor Kft. stúdiójában, Marác Csaba irányításával.



Érdeemes megnézni a gyönyörű fekete tónusokat! A papírpálya-vezetés pontosságát és a kézi kötészet akkurátus munkáját a tömböt átörgetve győződhetünk meg arról, hogy stabilan azonos pozícióban a szedéstükör. A naptárblokk kivitelezése jól ötvözi a legfrissebb digitális nyomdatechnikát, a hagyományos kézi könyvkötészet műveleteit. Szép, precíz munka.

A papír érintése, a festék illata egész évben karnyújtásnyira a Típonaptárral. A Grafikarácsony résztvevői és a Magyar Grafika létrehozásában jeleskedő kollégák számára készült naptárral szeretnénk a grafikus kommunikációt és a papír érintését minden nap nem mindennapi élménnyé tenni.



Öröm volt együttműködni, köszönjük a folyamat minden résztvevőjének, a tervezéstől szervezésen, korrektúrára, alapanyag biztosításán és prepress munkálatokon át a kivitelezésig!





**Számalk-Szalézi
Technikum és
Szakgimnázium**

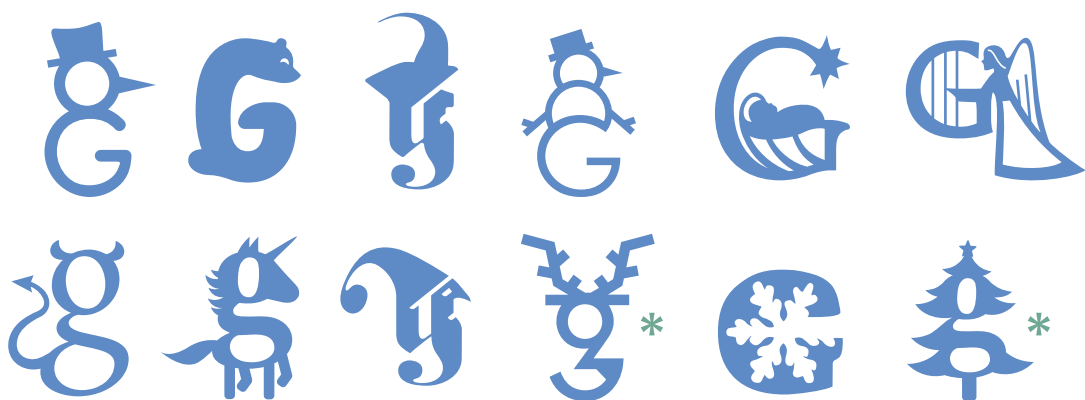
Adámi Péter
Borbély Nóra
Forgács Martina Ildikó
Györke Katalin Panna
Horváth Viktória
Takács Bettina
Tompai Olivér
Varga Alexandra
Vas Violetta

Az idei versenyre 115 pályázat érkezett. A zsűri az értékelés során figyelembe vette a terv ipari mennyiségben történő sokszorosíthatóságát. A zsűri tagjai: Gellér Róbert, Kovács Zoltán, Maczó Péter, Matusek-Faludi Viktória, Németh László, dr. Novotny Erzsébet, Serfőző Péter, Szántó Zsolt, Tóth József, Tóth Gábor, Voronko Vera. A tizenegytagú zsűri által döntőbe választott terveket a Magyar Grafika decemberi borítóján is megjelenítjük, a kompozíció Voronko Vera grafikusművész alkotása. A „Shortlist”-re került munkák közül egy, amelyik a legtöbb szavazatot kapta, a Magyar Grafikában stancolt papír karácsonyfadíszként kel életre decemberi megjelenésünk 64. és 65. oldala között beragasztott mellékletként. A 2024-es Papír karácsonyfadísz tervező verseny első helyezettje Fülöp Viktória, a Győri SZC Sport és Kreatív Technikum diákja. Felkészítő tanára Gergály Gábor. Az első helyezett terv stancolt papír karácsonyfadísz mellékletként minden Magyar Grafika olvasóhoz eljut.



**Békéscsabai SZC
Szent-Györgyi Albert
Technikum és Kollégium**

Balda Bálint
Bula Dóra
Gyeraj Krisztián
György Regina
Katona Brigitta
Kiss Boglárka
Kovács Fanni
Petrovszki Roxána
Szenkó Szandra
Hári Luca
Oláh Báborka
Pap Petra
Viczyán András



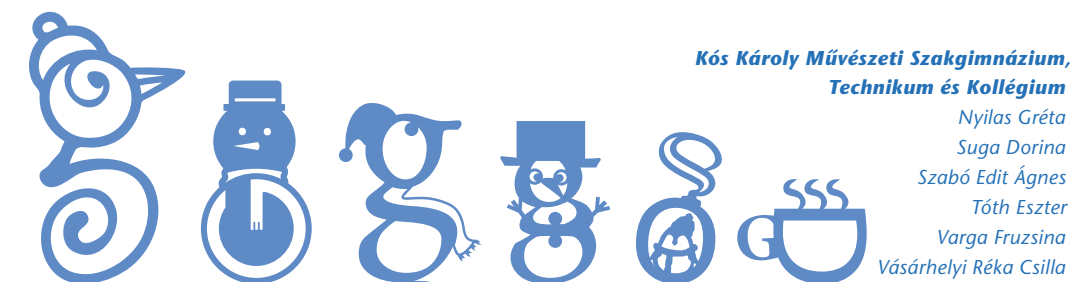
**Tóparti Gimnázium és
Művészeti Szakgimnázium**

Beréti Sára
Gurabi Evelin
Máté Kristóf
Molnár Dorka
Muggeridge Lilla
Orosz Dóra
Selyem Panna
Setét Vivien
Szilágyi Szintia



**Debreceni SZC
Kreatív Technikum**

Horváth Anna
Gellért Mercédesz Ildikó
Gorbai Fanni
Kiss Vivien
Pál Máté
Tar Bettina



**Kós Károly Művészeti Szakgimnázium,
Technikum és Kollégium**

Nyilas Gréta
Suga Dorina
Szabó Edit Ágnes
Tóth Eszter
Varga Fruzsina
Vásárhelyi Réka Csilla



GRAFICSI LAGGAL [*] JELÖLTÜK A ZSÚRI „SHORTLIST” VÁLOGATÁSÁBA BEJUTOTT PÁLYAMŰVEKET.

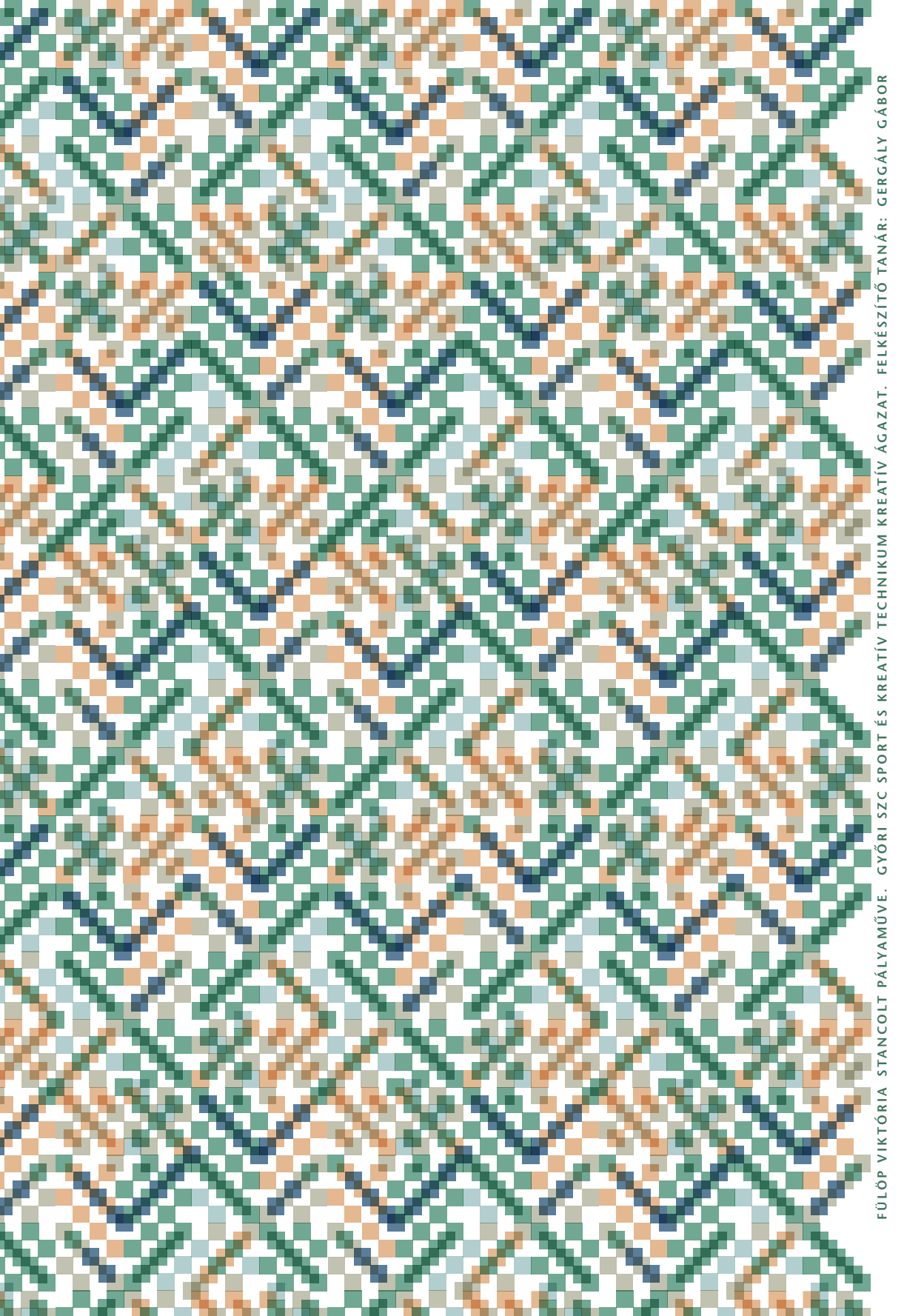


**Fóti Népművészeti
Szakgimnázium és
Gimnázium**

Diósi Csenge
Farkas Fanni
Forkosh Alexandra
Kesik Lilien
Király Nikolett
Lak Bence
Makádi Panna
Molnár Hunor
Pálinkás Mátyás
Tóth Evelin
Szabó Zsaklin
Szedér Illés

Antók Laura Viktória
Hencz Anna
Horváth Sarolta
Löffler Kata
Németh Zsófia
Rábai Patrícia
Sándor Lara

Bródy Lilien
Dihen Flóra
Draxler Dóra
Homoki Boglárka
Király Csilla
Sándor Blanka



Az ifjú tehetségek alkotásai közül a „Shortlist”-re került kiválóságok díszítik szakfolyóiratunk fedelét.

* **Györke Katalin Panna** – Számalk-Szalézi Technikum és Szakgimnázium, felkészítő tanár: Lázár Szilvia

* **Katona Brigitta** – Békéscsaba-i SZC Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium, felkészítő tanár:

Pluhárné Betkó Bernadett

* **Farkas Julianna** – Győri SZC Sport és Kreatív Technikum, felkészítő tanár: Gergály Gábor

* **Tibold Áron** – Győri SZC Sport és Kreatív Technikum, felkészítő tanár: Gergály Gábor

* **Császár Alexa Dária** – Győri SZC Sport és Kreatív Technikum, felkészítő tanár: Gergály Gábor

* **Fülöp Viktória** – Győri SZC Sport és Kreatív Technikum, felkészítő tanár: Gergály Gábor

* **Gurabi Evelin** – Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium, felkészítő tanár: Pető Zsuzsa Alíz

* **Szilágyi Szintia** – Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium, felkészítő tanár: Pető Zsuzsa Alíz

* **Diósi Csenge** – Fóti Népművészeti Szakgimnázium és Gimnázium, felkészítő tanár: Balogh Írisz

* **Farkas Fanni** – Fóti Népművészeti Szakgimnázium és Gimnázium, felkészítő tanár: Balogh Írisz

* **Molnár Hunor** – Fóti Népművészeti Szakgimnázium és Gimnázium, felkészítő tanár: Balogh Írisz

* **Sándor Lara** – Fóti Népművészeti Szakgimnázium és Gimnázium, felkészítő tanár: Kovács Márk
Gratulálunk és további szakmai sikereket kívánunk a győztes alkotónak és a pályázat összes résztvevőjének! Folytatás jövőre, veletek, ugyanitt!



GRAFIKARÁCSONY 2024 PROGRAM

Időpont

December 11-én, délelőtt
11 órától délután 17 óráig

Helyszín

PIM Petőfi Irodalmi Múzeum és FUGA Budapesti Építészeti Központ

Program

11:00-tól

Érkezés iskolánként, a PIM-ban a Petőfi 200 kiállítás megtekintésével indul a program

11:00–14:00

Workshopok a FUGA-ban

14:00

A házigazda, a FUGA és a PNYME képviselőjében Matusek-Faludi Viktória köszönti a vendégeket, sor kerül a *Papír karácsonyfadísz Díj* átadására

14:20–14:30

Csoportképek, szelfik

14:30-tól büfé

15:00–17:00 Workshopok

Workshop állomások

Bíró Bertold: Kézműves könyvkötés, a kódexmásolótól a vándornyomdászokig

Trotech lézerkivágó

Papyrus papírminták, minden, amit a papírról tudni kell

Scroll munkafolyamat-szervezés, munkaszervezés, folyamatszervezés, Magyarország vezető nyomdaipari termelésprogramozó rendszere

Schawk flexó nyomóformakészítés

Albert Erika: Önismereti és pályaaorientációs kérdésszelelek

Konica Minolta értéknövelt nyomtatás változó adatokkal

Így készült a Magyar Grafika, Műhelytitkok – Tiponaptár

Könyvajánló

100+ KÉRDÉS LOGÓ- ÉS ARCULATTERVEZÉSHEZ

Egy könyv, ami mentorál – minden nap, minden logó- és arculat- tervezési projektben.

Gondoltál már arra, milyen lenne, ha mindig lenne egy mentorod, aki kéznél van és támogat a logó- és arculattervezés során? Egy biztos pont, aki nem kész megoldásokat ad a kezvedbe, hanem kérdésekkel vezet rá a legjobb utakra és így egyben tanít is?

Ezt kínálja Serfőző Péter (<http://brandguide.hu>) legújabb könyve: „100+ kérdés logó- és arculattervezéshez”. Ez a könyv nem csupán egy szakkönyv – egy kreatív társ, egy állandó mentor, ami az asztalodon vár, hogy segítse az arculattervezési folyamatod minden lépését.

100+, DE VALÓJÁBAN 183 SZAKMAI KÉRDÉS

Minden oldalpár egy-egy új, mélyreható kérdést vet fel, ami segít, hogy a legjobb megoldásokat találj meg. Nem kész válaszokat ad, hiszen minden projekt más és más, hanem elgondolkodtat, irányt mutat, és alternatívákat kínál, hogy megalkossd a megfelelőt – pont, mint egy igazi mentor.

KIKNEK SZÓL?

Designereknek, marketingeseknek, vállalkozóknak, tanulóknak – mindenkinek, aki logó- vagy arculattervezéssel foglalkozik, és szeretne egy könyvbe szedett, gyakorlatias eszköztárat.

MIÉRT LEGYEN OTT AZ ASZTALODON?

Mert ez nem egy elméleti, polcra való könyv. Ez az eszközöd, a napi segítő, akivel bármikor táncoskoshatsz. Minden kérdés egy újabb kaput nyit a kreativitásod előtt.



EGY KÖNYV, AMI MINDIG KÉZNÉL VAN

Praktikus és átgondolt felépítésének köszönhetően a könyv tökéletes társ a mindennapi munkában. Könnyen használható, és bármikor gyorsan megtalálod benne a számodra legfontosabb kérdéseket.

Ne maradj le róla! Tedd a könyvet az asztalodra, és dolgozz úgy, mintha mindig lenne melletted egy mentor.

Megrendelhető: shop.brandguide.hu

Így készült a naptár

NAP NAP UTÁN, ÉVRŐL ÉVRE – EGY TIPODÁRIUM SZÜLETÉSE

Maczó Péter

Életünket az idő múlása kevésbé zavarja. Gyerekkorban szinte egyáltalán nem veszünk róla tudomást, bár a kisgyermek fejlődése ekkor a leggyorsabb és a felnőttek rendre rácsodálkoznak: Nahát, megnyit nőtt a picike! Miközben magukat »állandónak« tekintik... Évekkel később aztán kezdjük megérezni a kort. Az évek ciklikussága nemcsak az egyházi, állami és mindenféle más ünnepeket veszi sorra, de ide tartoznak a rokoni ismerősi születésnapok (ha köszöntjük őket) meg annyi rengeteg egyéb dolog, ami váratlanul adódik.

Milyen a jó naptár?

Sok-sok naptárt láttam, kaptam. Van, amelyiket funkcionálisnak szerettem, másokat a gyönyörű alpesi (vagy norvég?) képekért. Az előbbi heti, spirálozott naptárak máig népszerűek. Nálam ezt leváltotta a hvg agenda, amit évtizedek óta használok, és fontos vagy alkalmi dolgokat jegyzetek bele. Mások naplót vezetnek. Középszkolásként kapta a mamám az első, naponta tépdeshető változatot német rokonoktól. Akkor talán, mint egy névjegy... Ott mindig volt valami kis rigmus, aktuális bonmot a nap definíciója mellett, esetleg kertimunka- vagy receptjavaslat. Szóval többfunkciós volt, napokra húzható sztenderdek követett.

Mikor készítetted az első tiponaptárt?

Az első tiponaptár, amit terveztem, 2006-os, 12 magyar betűtervezőt mutatott be Magyar Grafika formátumú falinaptárban. Konkrét előzménye egy varázslatos német naptár volt, háromszor ekkora, dupla kihajtással stb. Aztán a Frankfurti Könyvvásáron a kiváló szakmai etalon, Hermann Schmidt Verlag (Mainz) Tipodáriumra került a kezembe. Szó szerint: kézbe vehető volt, laponként más-más betűtípust mutatva be. A mai internetes kínálatukban – <https://typografie.de/> – már háromféle verzió található.

Mikor született az első Tipodáriumod?

Tavaly készült el az első itthoni Tipodárium, persze a Magyar Grafika pesztrálásával. Ehhez ugyan kértem kolléga-tanítvány-tervezőket, hogy adjanak egy-egy számsort, de végül is az egészet (nem tagadom, saját kedvemre és válogatással) úgy készítettem el, hogy mérete szerint is megnyerő legyen. A lap arculatának elemei közül a történelmi sorozat alapegységét (raszter-pixel) megtartva egy markáns dobozt is kapott. Szinte lélegzetelállító volt! Profi nyomtatás a Reactortól, exkluzív doboz az Sz. Variáns kivitelezésében.

A »saját« készítésű felcímkézett könyvjelzőt magam ragasztottam be, a felkért betűtervezők ebből kaptak... Részben a személyes kézbesítés miatt rengeteg közvetlen dicséretet zsebeltem be, volt, aki esküdött, ő ezt nem fogja tépkedni naponta. Pedig akkor egész évben az eszedbe jutok – mondtam. De így is, már az év elején érdeklődtek – lesz? És még júliusban is volt, aki kért volna, de már nem volt.

Milyen a tervezés sok résztvevővel?

Saját magamat húztam csőbe idén: meghirdettem, hogy a szakmai közösség tagjai egy-egy napot (mondjuk a szülinapjukat) bevállalva, annak számkompozíciójával részesei lehetnek az idei tiponaptárnak. Én úgy érzem, időben kezdtem szervezni – a netre feltett éves layout naptárba beírhatták a nevüket az elszántak. Tették is. Volt közte blöff és voltak módosítások, volt, akihez elmentem: na, mi lesz? Szeptemberre (ne panaszkodjak, az emberi tényező a legnehezebb mindig) összejött száznál több tipós, tervezőgrafikus és egy-egy hallgató is, akiknek – valóban nagyon sokféle – alkotása végigkövethető. Ők a kiemeltek...

Az első beérkező grafika a sokszoros Red Dot-díjas

Palotai Gábor alkotása volt Stockholmból, a második Ulrich Gábor újólag Prímadíjas tipós, aki költő, szobrász és animációs művész is egy személyben... az utolsót nem nevesítem, de bekerült.

Ki kapott csillagot a tartalmi összegzésben?

Hogy a maiak mellé egy jeles gárdát is kanyarítsak, sorra rákerestem neves nagyágyúkra, akiknek saját betűterveiből – az eredeti szándék szerint a születésnapjukra igazítva – az aktuális számot kiemeltem. A nevüket csillag jelzi a naptár végére tett tartalmi összegzésben. Így aztán elmondhatjuk, hogy Didot-val, Jan Tschicholddal, Adrian Frutigerrel, Milton Glaserrel, Stefan Sagmeisterrel, Othmar Motterrel, Max Billel vagy Hermann Zapffal kerültünk egy kötetbe! Több nap, mint kolbász – jut eszembe, itt és most úgy érve, hogy több esetben is a hazai önként vállalkozó tervező születésnapja egy nemzetközileg ismert művészával esett egybe. Nos, természetesen a külföldi alkotó kárára, de szerencsére ebből nem lesz honorárium-ügy!

Mit szeretsz legjobban a tisonaptárban?

Ami – nekem legalábbis – sok örömet szerzett, a nyíltan felvállalt jeles napok és a burkoltan megjelenő, olykor inkább a tipográfia oldaláról érthető poénok egy-egy napnál. De azért ez mégis naptár, aki szeretné, a hátoldalait jegyzetként felhasználja, vagy egy piros pöttyel előre megjelölhet számára fontos időpontokat. A számok

sokfélesége pedig kísérjen el egész éven át!

Öröme a kollégákkal?

A Grafikarácsony regisztrált résztvevői és a Tisonaptár alkotótársak a 10×10 cm-es fekete-

fehér grafikájukért egy tiszteletpéldányt vehetnek át a Magyar Grafika Grafikarácsony ünnepségén, december 11-én délután, a FUGÁ-ban. Sok apró örömet kívánok a naptártulajdonosoknak.





34. nap / 6. hét

Day 34 / Week 6

Hónap / Month

FEBRUÁR

February

HÉTFŐ

Monday



Vasvári László Sándor

SZOMBAT	S	1
VASÁRNAP	S	2
* HÉTFŐ	M	3
KEDD	T	4
SZERDA	W	5
CSÜTÖRTÖK	T	6
PÉNTEK	F	7
SZOMBAT	S	8
VASÁRNAP	S	9
HÉTFŐ	M	10
KEDD	T	11
SZERDA	W	12
CSÜTÖRTÖK	T	13
PÉNTEK	F	14
SZOMBAT	S	15
VASÁRNAP	S	16
HÉTFŐ	M	17
KEDD	T	18
SZERDA	W	19
CSÜTÖRTÖK	T	20
PÉNTEK	F	21
SZOMBAT	S	22
VASÁRNAP	S	23
HÉTFŐ	M	24
KEDD	T	25
SZERDA	W	26
CSÜTÖRTÖK	T	27
PÉNTEK	F	28

58. nap / 9. hét

Day 58 / Week 9

Hónap / Month

FEBRUÁR

February

CSÜTÖRTÖK

Thursday



A TEJESMEDYÉK VILÁGNAPJA

Bullskrit NFI Regular

SZOMBAT	S	1
VASÁRNAP	S	2
HÉTFŐ	M	3
KEDD	T	4
SZERDA	W	5
CSÜTÖRTÖK	T	6
PÉNTEK	F	7
SZOMBAT	S	8
VASÁRNAP	S	9
HÉTFŐ	M	10
KEDD	T	11
SZERDA	W	12
CSÜTÖRTÖK	T	13
PÉNTEK	F	14
SZOMBAT	S	15
VASÁRNAP	S	16
HÉTFŐ	M	17
KEDD	T	18
SZERDA	W	19
CSÜTÖRTÖK	T	20
PÉNTEK	F	21
SZOMBAT	S	22
VASÁRNAP	S	23
HÉTFŐ	M	24
KEDD	T	25
SZERDA	W	26
CSÜTÖRTÖK	T	27
* PÉNTEK	F	28

69. nap / 11. hét

Day 69 / Week 11

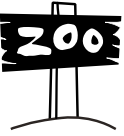
Hónap / Month

MÁRCIUS

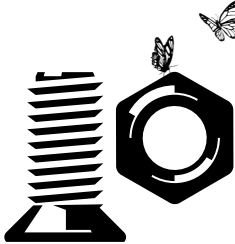
March

HÉTFŐ

Monday



BEFÖRZŐK NAPJA



Kara György

SZOMBAT	S	1
VASÁRNAP	S	2
HÉTFŐ	M	3
KEDD	T	4
SZERDA	W	5
CSÜTÖRTÖK	T	6
PÉNTEK	F	7
SZOMBAT	S	8
VASÁRNAP	S	9
HÉTFŐ	M	10
* KEDD	T	11
SZERDA	W	12
CSÜTÖRTÖK	T	13
PÉNTEK	F	14
SZOMBAT	S	15
VASÁRNAP	S	16
HÉTFŐ	M	17
KEDD	T	18
SZERDA	W	19
CSÜTÖRTÖK	T	20
PÉNTEK	F	21
SZOMBAT	S	22
VASÁRNAP	S	23
HÉTFŐ	M	24
KEDD	T	25
SZERDA	W	26
CSÜTÖRTÖK	T	27
PÉNTEK	F	28
SZOMBAT	S	29
VASÁRNAP	S	30
HÉTFŐ	M	31

90. nap / 14. hét

Day 90 / Week 14

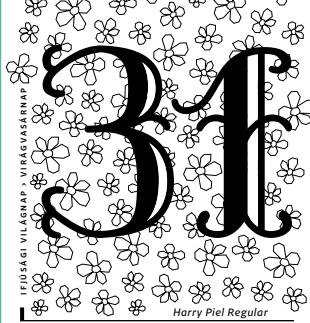
Hónap / Month

MÁRCIUS

March

HÉTFŐ

Monday



IFJÚSÁGI VILÁGNAP - VIRÁGVASÁRNAP

Harry Piel Regular

SZOMBAT	S	1
VASÁRNAP	S	2
HÉTFŐ	M	3
KEDD	T	4
SZERDA	W	5
CSÜTÖRTÖK	T	6
PÉNTEK	F	7
SZOMBAT	S	8
VASÁRNAP	S	9
HÉTFŐ	M	10
KEDD	T	11
SZERDA	W	12
CSÜTÖRTÖK	T	13
PÉNTEK	F	14
SZOMBAT	S	15
VASÁRNAP	S	16
HÉTFŐ	M	17
KEDD	T	18
SZERDA	W	19
CSÜTÖRTÖK	T	20
PÉNTEK	F	21
SZOMBAT	S	22
VASÁRNAP	S	23
KEDD	T	24
SZERDA	W	25
CSÜTÖRTÖK	T	26
PÉNTEK	F	27
SZOMBAT	S	28
VASÁRNAP	S	29
* HÉTFŐ	M	30

130. nap / 19. hét

Day 130 / Week 19

Hónap / Month

MÁJUS

May

SZOMBAT

Saturday



MADÁRAK ÉS FÁK NAPJA



Tamora Script

CSÜTÖRTÖK	T	1
PÉNTEK	F	2
SZOMBAT	S	3
VASÁRNAP	S	4
HÉTFŐ	M	5
KEDD	T	6
SZERDA	W	7
CSÜTÖRTÖK	T	8
PÉNTEK	F	9
* SZOMBAT	S	10
VASÁRNAP	S	11
HÉTFŐ	M	12
KEDD	T	13
SZERDA	W	14
CSÜTÖRTÖK	T	15
PÉNTEK	F	16
SZOMBAT	S	17
VASÁRNAP	S	18
HÉTFŐ	M	19
KEDD	T	20
SZERDA	W	21
CSÜTÖRTÖK	T	22
PÉNTEK	F	23
SZOMBAT	S	24
VASÁRNAP	S	25
HÉTFŐ	M	26
KEDD	T	27
SZERDA	W	28
CSÜTÖRTÖK	T	29
PÉNTEK	F	30
SZOMBAT	S	31

138. nap / 20. hét

Day 138 / Week 20

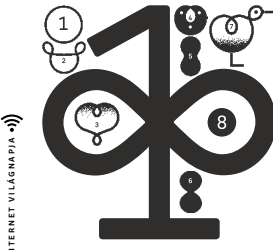
Hónap / Month

MÁJUS

May

VASÁRNAP

Sunday



AZ INTERNET VILÁGNAPJA

Rostoka László

CSÜTÖRTÖK	T	1
PÉNTEK	F	2
SZOMBAT	S	3
VASÁRNAP	S	4
HÉTFŐ	M	5
KEDD	T	6
SZERDA	W	7
CSÜTÖRTÖK	T	8
PÉNTEK	F	9
SZOMBAT	S	10
VASÁRNAP	S	11
HÉTFŐ	M	12
KEDD	T	13
SZERDA	W	14
CSÜTÖRTÖK	T	15
PÉNTEK	F	16
SZOMBAT	S	17
* VASÁRNAP	S	18
HÉTFŐ	M	19
KEDD	T	20
SZERDA	W	21
CSÜTÖRTÖK	T	22
PÉNTEK	F	23
SZOMBAT	S	24
VASÁRNAP	S	25
HÉTFŐ	M	26
KEDD	T	27
SZERDA	W	28
CSÜTÖRTÖK	T	29
PÉNTEK	F	30
SZOMBAT	S	31

172. nap / 25. hét Day 172 / Week 25

JÚNIUS June **SZOMBAT** Saturday

A NYOMTATÁS UNNEPE - NYÁRI NAPFORDULÓ

Szőnyei György

Hónap / Month		
VASÁRNAP	S	1
HÉTFŐ	M	2
KEDD	T	3
SZERDA	W	4
CSÜTÖRTÖK	T	5
PÉNTEK	F	6
SZOMBAT	S	7
VASÁRNAP	S	8
HÉTFŐ	M	9
KEDD	T	10
SZERDA	W	11
CSÜTÖRTÖK	T	12
PÉNTEK	F	13
SZOMBAT	S	14
VASÁRNAP	S	15
HÉTFŐ	M	16
KEDD	T	17
SZERDA	W	18
CSÜTÖRTÖK	T	19
PÉNTEK	F	20
* SZOMBAT	S	21
VASÁRNAP	S	22
HÉTFŐ	M	23
KEDD	T	24
SZERDA	W	25
CSÜTÖRTÖK	T	26
PÉNTEK	F	27
SZOMBAT	S	28
VASÁRNAP	S	29
HÉTFŐ	M	30

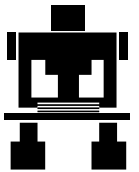
277. nap / 40. hét Day 277 / Week 40

OKTÓBER October **SZOMBAT** Saturday

AZ ÁLLATOK VILÁGNAPJA

Pressing Zsófia

Hónap / Month		
SZERDA	W	1
CSÜTÖRTÖK	T	2
PÉNTEK	F	3
* SZOMBAT	S	4
VASÁRNAP	S	5
HÉTFŐ	M	6
KEDD	T	7
SZERDA	W	8
CSÜTÖRTÖK	T	9
PÉNTEK	F	10
SZOMBAT	S	11
VASÁRNAP	S	12
HÉTFŐ	M	13
KEDD	T	14
SZERDA	W	15
CSÜTÖRTÖK	T	16
PÉNTEK	F	17
SZOMBAT	S	18
VASÁRNAP	S	19
HÉTFŐ	M	20
KEDD	T	21
SZERDA	W	22
CSÜTÖRTÖK	T	23
PÉNTEK	F	24
SZOMBAT	S	25
VASÁRNAP	S	26
HÉTFŐ	M	27
KEDD	T	28
SZERDA	W	29
CSÜTÖRTÖK	T	30
PÉNTEK	F	31



310. nap / 45. hét Day 310 / Week 45

NOVEMBER November **CSÜTÖRTÖK** Thursday

A KÖRNYEZET HÁBORÚS ÉS FEGYVERES KONFLIKTUS SÓSÁN TÖRTÉNŐ KIFOSZTÁSÁNAK MEGELŐZÉSÉRT KIJELÖLT NEMZETKÖZI NAP

Héri Amarilla

Hónap / Month		
SZOMBAT	S	1
VASÁRNAP	S	2
HÉTFŐ	M	3
KEDD	T	4
SZERDA	W	5
* CSÜTÖRTÖK	T	6
PÉNTEK	F	7
SZOMBAT	S	8
VASÁRNAP	S	9
HÉTFŐ	M	10
KEDD	T	11
SZERDA	W	12
CSÜTÖRTÖK	T	13
PÉNTEK	F	14
SZOMBAT	S	15
VASÁRNAP	S	16
HÉTFŐ	M	17
KEDD	T	18
SZERDA	W	19
CSÜTÖRTÖK	T	20
PÉNTEK	F	21
SZOMBAT	S	22
VASÁRNAP	S	23
HÉTFŐ	M	24
KEDD	T	25
SZERDA	W	26
CSÜTÖRTÖK	T	27
PÉNTEK	F	28
SZOMBAT	S	29
VASÁRNAP	S	30

323. nap / 47. hét Day 323 / Week 47

NOVEMBER November **SZERDA** Wednesday

NEMZETKÖZI ÉRFÉLNAP

Ligetfalvi Zsolt

Hónap / Month		
SZOMBAT	S	1
VASÁRNAP	S	2
HÉTFŐ	M	3
KEDD	T	4
SZERDA	W	5
CSÜTÖRTÖK	T	6
PÉNTEK	F	7
SZOMBAT	S	8
VASÁRNAP	S	9
HÉTFŐ	M	10
KEDD	T	11
SZERDA	W	12
CSÜTÖRTÖK	T	13
PÉNTEK	F	14
SZOMBAT	S	15
VASÁRNAP	S	16
HÉTFŐ	M	17
KEDD	T	18
* SZERDA	W	19
CSÜTÖRTÖK	T	20
PÉNTEK	F	21
SZOMBAT	S	22
VASÁRNAP	S	23
HÉTFŐ	M	24
KEDD	T	25
SZERDA	W	26
CSÜTÖRTÖK	T	27
PÉNTEK	F	28
SZOMBAT	S	29
VASÁRNAP	S	30



359. nap / 52. hét Day 359 / Week 52

DECEMBER December **CSÜTÖRTÖK** Thursday

Ulrich Gábor

Hónap / Month		
HÉTFŐ	M	1
KEDD	T	2
SZERDA	W	3
CSÜTÖRTÖK	T	4
PÉNTEK	F	5
SZOMBAT	S	6
VASÁRNAP	S	7
HÉTFŐ	M	8
KEDD	T	9
SZERDA	W	10
CSÜTÖRTÖK	T	11
PÉNTEK	F	12
SZOMBAT	S	13
VASÁRNAP	S	14
HÉTFŐ	M	15
KEDD	T	16
SZERDA	W	17
CSÜTÖRTÖK	T	18
PÉNTEK	F	19
SZOMBAT	S	20
VASÁRNAP	S	21
HÉTFŐ	M	22
KEDD	T	23
SZERDA	W	24
* CSÜTÖRTÖK	T	25
PÉNTEK	F	26
SZOMBAT	S	27
VASÁRNAP	S	28
HÉTFŐ	M	29
KEDD	T	30
SZERDA	W	31

156. nap / 23. hét Day 156 / Week 23

JÚNIUS June **CSÜTÖRTÖK** Thursday

KÖRNYEZETVEDELMI VILÁGNAP

Tarantella Regular

Hónap / Month		
VASÁRNAP	S	1
HÉTFŐ	M	2
KEDD	T	3
SZERDA	W	4
* CSÜTÖRTÖK	T	5
PÉNTEK	F	6
SZOMBAT	S	7
VASÁRNAP	S	8
HÉTFŐ	M	9
KEDD	T	10
SZERDA	W	11
CSÜTÖRTÖK	T	12
PÉNTEK	F	13
SZOMBAT	S	14
VASÁRNAP	S	15
HÉTFŐ	M	16
KEDD	T	17
SZERDA	W	18
CSÜTÖRTÖK	T	19
PÉNTEK	F	20
SZOMBAT	S	21
VASÁRNAP	S	22
HÉTFŐ	M	23
KEDD	T	24
SZERDA	W	25
CSÜTÖRTÖK	T	26
PÉNTEK	F	27
SZOMBAT	S	28
VASÁRNAP	S	29
HÉTFŐ	M	30



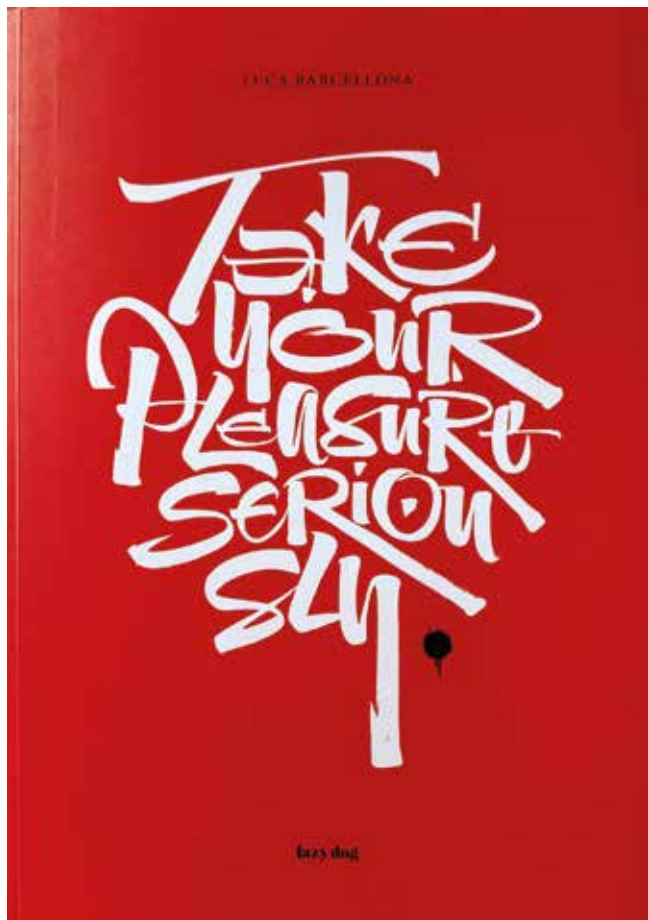
Vedd komolyan a... szenvedélyedet

KÖNYVAJÁNLÓ

Bán Annamária

■ **2024 májusa, Milánó.** Négy-napos városlátogatásra utaztunk ide, hogy a világ minden tájáról érkező, hasonszőrű márkastratégia és designer vénájú kollégákkal találkozzunk. A Duomo és más kötelező turisztalátványosság után irány az olasz design itteni fellegvára: az ADI Design Múzeum. Az átriumos épület az 1954-ben, a világon elsőként alapított formatervezési díj, a *Compass d'Oro* (Arany Iránytű) teljes projektgyűjteményének otthont ad, és ma már az olasz nemzeti kulturális örökség része. Megcsodálhatjuk itt az olasz formatervezés remekeit a Ferraritól a csatornafedőkön át a bútorokig, gyönyörködhetünk könyvborítókban, belvékekben, arculatokban, plakátokban, wayfinding rendszerekben, és tanulmányozhatjuk azt is, hogyan animálták számítógép nélkül Menő Manót (La Linea) – hiszen „ő” is olasz.

■ S miután a tipográfus eldöntötte, hogy beköltözik ide, mert nem akar hazamenni, a hatalmas épület egy újabb zugában ismét a mennyországban találja magát: a múzeum könyvesboltjában. A sok designnal kapcsolatos könyv közül egy piros borítós puhafedelű mosolyog rá az egyik asztalról, amelyet azonnal ismerős, ékes kalligráfia díszít: *Take Your Pleasure Seriously*. Vég-



leg megérkeztünk: Milánó és Luca Barcellona.

■ Luca az egyik legjelentősebb kortárs kalligráfus. Ha átfogó képet szeretnénk kapni a munkásságáról, akkor legegyszerűbb talán az Instagram profiljára rápillantani és gyorsan végiggörgetni (@lucabarcellona).

■ Gyerekkora óta elvarázsolták a betűk, azonban először nem

tintával és nem papírra készítette publikus munkáit: graffitikkal, „street writer”-ként mutatkozott be először. Tervezőgrafikusi tanulmányai után, 1999-ben kezdett el hivatásos kalligráfusként dolgozni. Korán ráébredt arra, hogy ahhoz, hogy valóban a betűk mestere lehessen, vissza kell térnie a gyökerekhez, hogy a betűkben ott rejljenek a történelem

LUCA BARCELLONA

Take Your Pleasure Seriously

Lazy Dog Press.
Milano. 2016, 2019
ISBN
978-88-98030-02-6

MÉRET
230 × 330 mm

TERJEDELEM

240 oldal

KÖTÉS

cérnafűzött

BORÍTÓ

puhafedeles-füles

NYELV

angol / olasz

TÖRDELÉS

Debbie Bibò

EREDETI TERV

Massimo Pitìs

PUHAFEDELES KIADÁS

JAVÍTOTT LAYOUT

Bunker

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS

UnoUndici

NYOMDA ÉS KÖTÉS

Artigiana Grafica snc,

Montegalda (VI)



alkotta formák és azok a szabályszerűségek, amelyek keretet adnak az írásnak, hogy nem lehet megspórolni a hosszú órákon át tartó gyakorlást és a téma mélyebb megértését, valamint hogy a „gyönyörű írás” (kallos + graphia) a mozdulatmemória és a gesztusok eredménye.

■ A betűket tartja munkája alapköveinek; az ősi betűművészet

kézi készségét ötvözi a digitális korszak nyelveivel és eszközeivel. Klasszikus stílusokat felülmúló tanulmányainak és a graffiti világában szerzett tapasztalatának kifinomult, sajátos keveréke egy újabb generáció érdeklődését keltette fel a kalligráfia iránt. Számára az írás egy mélyen meditatív cselekedet, amely a múlt fenntartható ritmusait és gesztu-

sait idézi meg a modern élet örült rohanásában. Kedvenc eszköze az ecset, „amely az ember karjának és hangulatának kiterjesztése”.

■ 2007 óta tanít kalligráfiát az „Associazione Calligrafica Italiana”-nál és olyan jelentős designiskolákban, mint az IED, NABA és Domus Academy; 2017 óta pedig a milánói Raffles Design – egy

La creatività
non sta nel
trovare nuovi paesaggi
ma nell' avere
Occhi Nuovi.
MARCEL PROUST

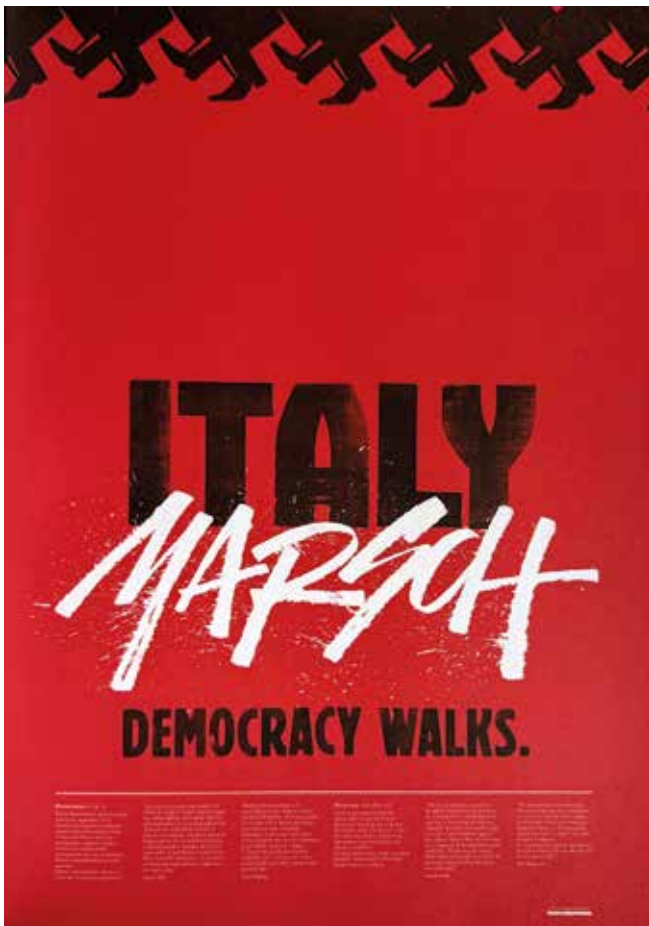
nemzetközi designintézet – kalligráfia- és betűrajztanára. Workshopokat és előadásokat tartott világszerte: az USA-ban, Kanadában, Japánban, Ausztráliában, Brazíliában, Argentínában, Mexikóban és Törökországban. Egyéni és csoportos kiállításai láthatóak voltak különböző európai galériákban; művei a berlini Akademie der Kunst, a zürichi Állami Levéltár és a San Francis-

co Public Library Harrison Collection állandó gyűjteményének részei. Munkájának fontos részét képezi az élő kalligráfia performance, amelyet 2003-tól művel a Rebel Ink kollektívával (Rae Martini-vel és Marco Klefisch-sel közösen).

*
Az én értelmezésemben *Vedd komolyan, ami örömet okoz Neked.*

■ 2012-ben megjelent első monográfiája, a *Take Your Pleasure Seriously** pályafutásának első felébe kalauzol bennünket. Több mint 400 munkáját láthatjuk a kötetben, amely Hermann Zapf levelével nyílik: neki dedikálja és őt tartja legnagyobb mesterének a milánói betűművész. Mellette később Herb Lubalin, Saul Bass és Milton Glaser nevével is találkozunk...





■ A kötet személyes projektjei mellett felsorakoztatja megrendelésre készült munkáit: neves márkák, köztük a Carhartt, a Nike, a Mondadori, a Zoo York, a Seat, a Dolce&Gabbana, a Sony BMG, a Volvo, a Universal, a Red Bull és az Eni is adtak megbízást neki – de készített feliratokat zenei albumokra, könyvborítókra, filmplakátokra, színházak, filmek részére, és logókat is tervezett.

■ A könyvben szereplő munkái közül a leginkább szokatlan az az 1569-es földgömb replika, amelyen 2009-ben a Zürichi Nemzeti Múzeum számára dolgozott Klaus Peter Schaffel kaligráfussal.

■ Bemutatott alkotásai mellett személyes vallomásaival is találkozunk: mesél alkotói módszeréről, arról a szilárd elhatározásról, hogy az írás során a hagyomá-



Az *Italy March* plakát látható volt a 2010-es Design Hét Budapest *Vespa, Spaghetti, Typography* olasz plakátkiállításán

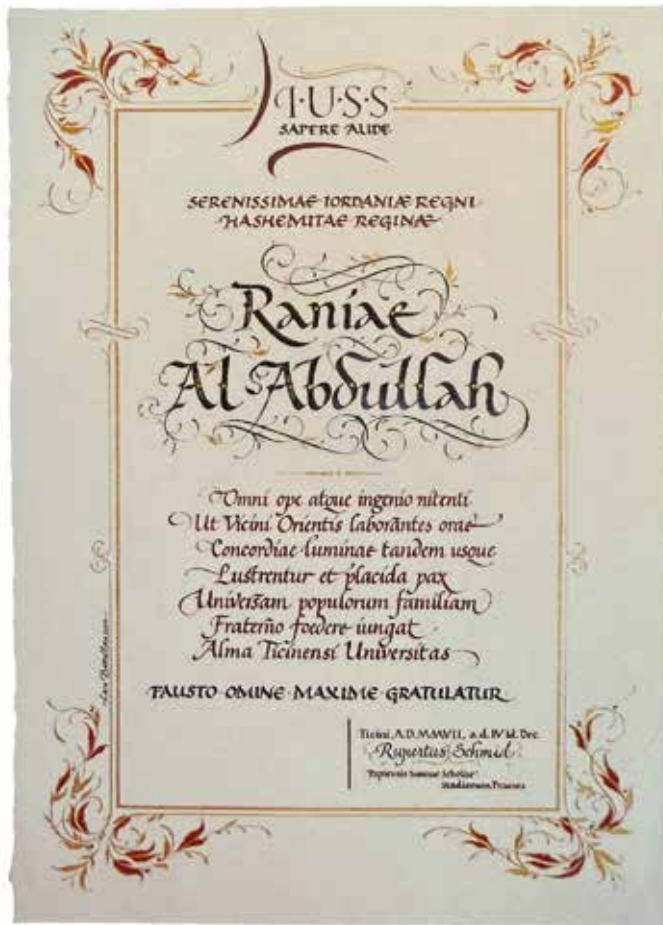
nyos módszerekhez ragaszkodik, hogy a munkája minőségét akár már egy picit túl sok espresso is befolyásolhatja, hogy mennyire fontosnak tartja a brief-et azzal szemben, ha teljesen szabad kezét kap, valamint hogy az úton szerzett emlékek – az emberek és helyek, akikkel és amikkel találkozunk munka közben – legalább olyan fontosak, mint a megbízások és a végeredmény.



Any Creative Form
with Luca Barcellona
(Loft Films)



@lucabarcellona
(Instagram)



■ Perfekcionista-e? Nyilvánvaló, hogy ha minden betűt és minden gesztust előre eltervezünk, akkor korlátozzuk a meglepetések lehetőségét. A túlzott [digitális] retusálás elveheti egy egyszerű gesztus szépségét, még ha az tökéletlen is. A projekten is múlik, azon, hogy az művészi, vagy reklámhoz készül-e. A reklám világa gyakran tiszavirág-életű, fölösleges, felszí-

nes, megtervezett – így az esztétikája is lehet ilyen. Teljesen más történet, ha egy olyan kalligráfiáról beszélünk, amelyet eredeti formájában, szabad szemmel, papíron fognak szemlélni. Ebben az esetben nem javaslom a javítgatást, mert látható a minőség és a hibák előnyé válhatnak – meséli az interjúfejezetben.

■ 2024 májusa, ADI Design Museum. A tipográfus végül csak hazaindul, tudva, hogy – bár a kézipoggyászában alig van hely – a nagy piros könyvvel egy kis darab Milánóból és Luca szenvedélyéből is hazarepül vele.

Plenty of
Sass to
Whoop
your Ass.